

Belföldi hírek

bb 68. belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától
zárásig

-ju -cz

1974. április 16.

61. a magyar nyelv hetének rendezvényei
62. elhunyt dr. kéri tamás
63. fogadás a dán nemzeti ünnep alkalmából
64. időjárásjelentés
65. tömeges ételmérgezés komárom megyében
66. hangverseny a csehszlovák klubban
67. meg kell dicsérni a szülőket
68. hírjegyzék

-. -

- 50 -

- v é g e -

21.27/um

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: halasi györgy

szerkesztette: koncz antal

NA 2/20

o

bb 1. tovább fűt a távfűtő művek

i -don/tr-ju hi hgy

1974. április 17.

teljes gőzzel fűt a fővárosi távfűtő művek. a vállalatnál közölték, hogy a hivatalos fűtési szezon április 15-vel ugyan befejeződött, de napról-napra hidegebb az idő, ezért a távfűtési lakásokban továbbra is fűtenek. a meteorológiai intézet kimutatása szerint az elmúlt napokban a fővárosban a hőmérő higanyszála a „fűtési határ”, 10 celsius fok alatt mozgott. pontosabban pedig április 14-én 9, április 15-én 8, április 16-án pedig 7 fok volt a külső hőmérséklet napi középértéke budapesten. s hogy meddig fűtenek? addig, amíg a külső hőmérséklet napi középértéke az országos meteorológiai intézet előrejelzése szerint három egymást követő napon el nem éri a plusz 12 fokot. a pótfűtési idényre naponta a lakás nagyságától függően légköbméterenként 6 fillért számolnak fel. /mti/

-. -

bb 2. 15 éves az ifju zenebarát -mozgalom

i ro/pá-ju hi hgy

1974. április 17.

tizenöt évvel ezelőtt alakultak meg budapesten - a fővárosi tanács és a művelődésügyi minisztérium segítségével - az országos filharmónia keretén belül az első ifju zenebarát klubok 8-14 éves koru zeneszerető gyerekek részére.

/k

M

- 1 -

bb 2. / 15 éves ... 1. folyt./-ju

e közösségek - az ifjúsági hangversenyhálózat mellett - a maguk sajátos módszereivel szintén az általános zenei műveltség emelésének eszközei. módszerük a passzív zenehallgatáson túlmenően módot ad egy-egy kislétszámú, 50-80 főnyi közösségben az aktív zenélésre és zenés fejtörőjátékokban való részvételre is.

az első zenebarát klub óbudán alakult meg, jelenleg már 18 budapesti kerületben működik ilyen klub. az elmúlt 15 évben a klubösszejöveteleken nemcsak a legkiválóbb magyar előadóművészek és zeneszerzők, hanem olyan kiválóságok is megfordultak, mint benjamin britten, pablo casals, peter pears, dimitrij kabalevszkij. a klubösszejövetelek alkalmasak az ifjúsági hangversenyekre való felkészülésre, illetve azok utólagos értékelésére is, s ezt a feladatot a legjobb kerületi pedagógusokból kiválasztott klubvezetők látják el. a filharmóniának e mozgalmából nőttek ki olyan fiatal előadóművészek, mint dráfi kálmán, rohmann imre, schiff andrás, ifj. kovács imre, farkas gyöngyi cimbalomművész, váradi katalin zongoraművész. csepeli klubtag volt lakatos tamás csellista, a pesterzsébeti klub munkájában vett részt az éder-vonósnégyes mélyhegedűse, tóth zoltán, vagy a többszöri külföldi nemzetközi díjnyertes lux erika, s a genfi nemzetközi zenei verseny díjnyertese, berkes kálmán, és nem utolsósorban az azóta világhírre szert tett ifju zongoraművész, kocsis zoltán is.

másfél évtizede már annak is, hogy a filharmónia megkezdte a szakmunkástanulók zenei nevelését. ez idő alatt többféle próbálkozásuk volt, váltakozó sikerrel. tavaly óta az ugyancsak 15 éve ugyanezen a területen fáradozó műdosz ifjúsági bizottsággal együttműködve végzik ezt a munkát. ez a koprodukció már a tavalyi évadban is egy teljes, szakmukásokkal töltött zeneakadémiai házat jelentett. az idei évadban pedig az esti muzsika című szakmunkástanuló bérletet már ismételni kellett. /mti/

bb 3. állványerdővel borítják a deák téri evangélikus templom homlokzatát

i dcn/pá-ju hi hgy

1974. április 17.

az észak-déli metro vonal a deák téri evangélikus templom alatt húzódik majd. az alagút építéséhez a következő héteken látnak hozzá. a furópajzs indítása előtt az építők a templom homlokzatát megerősítik, faállvánnyal támasztják meg. mint megállapították, a múlt században emelt templom homlokzati párkánya elferdült, s a legutóbbi mérések szerint a párkány 25 centiméterrel dőlt előbbre. a templom megóvása, illetve az alagút biztonságos építése érdekében most állványerdővel borítják a templom főbejárati oldalát. ezt a munkát várhatóan a jövő hét közepén fejezik be. /mti/

MC

--

- 2 -

bb 4. opera ősbemutatóra készülnek szegeden

vid/ká-ju hgy

1974. április 17.

a szegedi nemzeti színházban április 19-én, pénteken este, hazánkban először mutatják be gottfried von einem az öreg hölgy látogatása című operáját. einemnek, a bécsi zeneakadémia professzorának ez a harmadik olyan műve, amit szegeden műsorra tűznek. tíz éve mutatták be danton halála című operáját, majd ezt követően egy balettjét. a most színrekerülő operájának címe azonos friedrich dürrenmatt tragikus komédiájának címével. az operához dürrenmatt írta a librettót is. a szöveggönyvet szabó miklós fordította magyarra.

az opera pénteki ősbemutatóján a szegedi szimfónikusokat vaszy viktor vezényli. a címszerepet lengyel ildikó éneklő a díszleteket és jelmezeket gyarmathy ágnes tervezte. az öreg hölgy látogatása horváth zoltán rendezésében kerül színre. /mti/

--

bb 5. kivirágzott a boldogasszony papucs

vid/ká-ju hgy

1974. április 17.

ritka növény, a boldogasszony papucs bontott szirmot a sopron környéki szárhalmi erdőben. a 20-30 centiméter magas növény papucsalaku, sárga virágát bíborvörös lepelcimpák övezik. hazánkban legnagyobb számban itt fordul elő. másik előfordulási helye lillafüred környéke. a boldogasszony papucsának kivirágzása egyúttal azt is jelenti, hogy a vegetáció ezen a vidéken is egy hónappal előbbre tart. ez a növény ugyanis általában május közepén szokott szirmot bontani. /mti/

--

- 3 -

MC

m

bb 6. „ smaragdgyűrű,, pécs körül - a mecsekalján is lesz városliget és városi tó

vid/ká-ju hgy

1974. április 17.

pécs körül összefüggő erdőövezetet alakítanak ki. a 2000 éves várost ily módon körös-körül üdezőld lomberdő szegélyezi majd. a program során csaknem ezer hektárnyi erdőt telepítenek a mecsek déli előterében. pécs lakossága társadalmi munkával járul hozzá a „ smaragd-program,, sikeréhez. a munka a múlt év őszén a város közéleti vezetőinek faültetésével kezdődött és most társadalmi munkások folytatják az erdőtelepítést. elsőként szocialista brigádok ültettek facsemetéket az égervölgyben.

az ország három nagy levegőszennyezettségi góca közül az egyik pécs: évente 7500-8000 tonna por, pernye és korom, valamint 80.000 tonna kéndioxid szennyezi a levegőjét. a jelenlegi zöldövezet már nem képes betölteni funkcióját, a város „ át-szellőzését,, levegőjének folyamatos cseréjét. pécs belvárosának középkori eredetű településszerkezete - az összezsúfolt házak, a keskeny utcák és a szűk terek rendszere - nem is teszi lehetővé nagyobb zöldfelületek kialakítását, ezért ell az erdőövezetet a városon kívül, a város peremén megteremteni. az övezet a mecseki parkerdőhöz csatlakozva keríti körül a várost: zöld takarót kapnak a bányagödrök, meddőhányók, iszaptavak, kopár legelők.

a hatalmas zöldövezeti rendszer elsődleges célja a környezet védelme: a levegőben levő szennyező anyagok megszürése és lekötése, s ezáltal a város egészségesebb környezetének megteremtése. ezen túlmenően új pihenőterületet nyit pécs 160 ezer lakosa számára. a program keretében - egyebek között - a budapestihez hasonló, annak nagyságával vetekedő városligetet hoznak létre pécs déli részén. a másik pihenőterület a tuskés-rétre tervezett 300 hektár kiterjedésű városi tó lesz, amelyet a mecsekaljai vízfolyások táplálnak majd. /mti/

17

- 4 -

bb 7. zseb-számológépek készülnek balatonlellén

vid/ká-ju hgy

1974. április 17.

a budapesti h iradástechnikai szövetkezet új balatonlellei üzemcsarnokában megkezdtek zsebszámológépek gyártását. a tenyérben is elférő számológépek a kanadai bowmar cég licence alapján készülnek. gyorsan, és pontosan elvégezhető velük valamennyi alapművelet. a kis, akkumulátorral és hálózati árammal egyaránt működő segédeszközök felhasználhatók a gazdasági élet szinte minden területén. különösen ajánlhatók az üzem- és művezetőknek, a termelésirányítókknak, kereskedelmi dolgozóknak. balatonlellén még az idén megkezdik az ugyancsak kisméretű tudományos zsebszámológépek gyártását is. ezek szögfüggvényt, logaritmust számítanak gyököt vonnak. /mti/

-.-

bb 8. nemzetiségi tájházat rendeznek be szarvason

vid/ká-ju hgy

1974. április 17.

nemzetiségi tájházat rendeznek be szarvason. erre a célra a vegyes háziipari szövetkezet eredeti szlovák parasztházat vásárolt meg, s azt eredeti szépségében állíttatják helyre. dr. szabó Lórádné, a szövetkezet elnöke, 20 esztendeje gyűjti szarvason és környékén a magyar és a szlovák népművészeti és néprajzi tárgyakat. gyönyörű szőttések, himzések, fafaragások, kerámiák, munkaeszközök vallanak a táj magyar és szlovák nemzetiségű lakóinak életéről munkájáról. a gyűjtést ujabban kiterjesztette a békés megyében élő románok, németek és délszlávok népművészeti és néprajzi tárgyaira is. a gyűjtemény legszebb darabjai kapnak helyet a nemzetiségi tájházban. /mti/

-.-

bb 9. egymilliárd forint értékű butor a tervezetten felül

i ol/gk-ju ie -cz

1974. április 17.

az eredményes butoripari rekonstrukció nyomán a korábbi 300-zal szemben jelenleg már mintegy 500-550 féle butort gyártanak a vállalatok, szövetkezetek. igaz, hogy a bolti eladótér szűkössege miatt ennek a meglehetősen széles választéknak csupán egy része ismert a vásárlók körében, de mégis nagy az előrelépés. a két-három évvel ezelőtti mennyiségi hiány 1973 végére megszűnt az ipar kínálata meghaladja a hazai keresletet, s a termékek egy részét a gyártók exportra is ajánlhatják a külkereskedelemnek.

/ folyt. köv./

M

- 5 -

vbb 9. / egymilliárd forint ... 1. folyt./-ju

a butoripar sikeres rekonstrukciója négy minisztériumi, kilenc tanácsi vállalatot és 33 szövetkezetet érint. előreláthatólag a fejlesztésekre a tervezett 2 milliárd forintnál valamivel kevesebbet fordítanak a vállalatok és a szövetkezetek, mert a beruházások a tervezettnél hatékonyabban valósulnak meg. 1975-ig évi mintegy 2.4 milliárd forint értékű butor előállítására szolgáló korszerű gyártókapacitás lép üzembe, s ez 1975-öt követően még valamelyest bővül az új berendezések teljesebb kihasználása útján. további jelentős termelési többlet várható a meglévő üzemek saját erőből történő fejlesztései, valamint a munkaszervezés és más belső intézkedések nyomán. a rekonstrukció eredményei úgy foglalhatók össze, hogy előreláthatólag a jóváhagyott költségkereten belül, határidő előtt valósul meg a program és ez a tervezettnél egymilliárd forint értékével több butort jelent.

a közelmúlt években a szekrényfalak, szekrény sorok gyártása gyorsabban növekedett, mint a kárpitozott butoroké. mivel a székek kelendő exportcikkeink és a hazai boltokban is keresett lakberendezési kellékek, a könnyűipari minisztérium támogatásával az elmúlt év végén már meg is kezdődött a szék- és kárpitozási ipari vállalat fejlesztése a debreceni és mohácsi gyáregységekben. a budapesti butoripari vállalatnál nemrégiben avatták az új lapmegmunkáló üzemet, s ez év végéig várhatóan elkészülnek a többi gyáregység rekonstrukciójával is. a kanizsa, a zala, az agrár és a székesfehérvári butorgyár teljes, valamint a győri cardo butorgyár részleges rekonstrukciója már a múlt év végén befejeződött. az idei nyáron kezdi üzempróbáit a szatmár butorgyár új termelőegysége.

egyébként 1970-ben, amikor a rekonstrukciót elhatározták, a butoripar termelésének értéke 5 milliárd forint volt. eredetileg 1975-re 7.5 milliárd forint értékű butor gyártását vették tervbe, de a már létrehozott új kapacitásokkal, valamint a meglévő gyárak termelő berendezéseinek jobb kihasználásával a termelés értéke a jelenlegi ötéves terv végére várhatóan megközelíti a 8.5 milliárd forintot. /mti/

--

- 6 -

f e l h a s z n á l h a t ó: 10.00 órától !

bb 10. munkás- és ifjúsági lakásépítkezések a xi. kerületben - a kerületi párt- végrehajtó bizottság ülése

t gy/gk-ju hi -cz

1974. április 17.

a xi. kerületben több mint 170 ezren élnek, a helyi vállalatoknál mintegy 85 ezren dolgoznak. a nagyterjedésű munkás-kerületben jelenleg 8250 lakásigénylést tartanak számon. ezek 52 százalékát fizikai dolgozók adták be, s a lakáskérlemezők 29 százaléka fiatal házaspár. hol tart ma a munkás- és ifjúsági lakótelepek építése, a dolgozók vállalati támogatásának helyzete? - erről tanácskozott szerdai ülésen a xi. kerületi párt- végrehajtó bizottság.

állami és szövetkezeti erőforrásból az utóbbi három évben több mint ezer új otthon épült a kerületben. munkáslakás, illetve családi ház építéshez 911 dolgozó részesült 20 milliós kölcsönben. a csorbai uti kisz-lakótelepen körülbelül 1300-an kaptak összesen 52 millió forint kölcsönt. a lakótelepen eddig több mint 640 otthonba költözhettek be a tulajdonosok: itt 270 fiatal házaspár jutott új lakáshoz. a lakótelep tervezési, kivitelezési tapasztalatai igen kedvezőek. ennek alapján a kerületi tanács, valamint a kisz-bizottság javasolta a ii. munkás- és ifjúsági lakótelep megépítését. az elképzelések szerint további 500, két- és háromszobás családi otthont hoznának tető alá, valamennyit a városrészben dolgozó munkások és fiatalok között osztanak szét.

1974-75-ben a xi. kerület több mint félszáz iparvállalata összesen mintegy 34 millió forinttal támogatja a dolgozók lakásgondjainak megoldását. az egyéb munkáslakás-építéseket a vállalatok különböző módon - építési kölcsönökkel, ingyenes tervezési munkával, kedvezményes fuvar, bontási anyagok biztosításával és más formában is felkarolják. 1972-73-ban mintegy 300 lakás-probléma megoldásában nyújtottak hathatós segítséget. jelenleg az április 4. gépgyár, a csőszerelő vállalat, a magyar édesipar, és magyar kábel művek közös összefogással kíván lakásépítési akciót szervezni. a tapasztalatok szerint a munkás- és ifjúsági lakásépítés legjobb formája a telepszerű építkezés. ennek szorgalmazását kell további feladatnak tekinteni. felmérések szerint a lakásépítés, - elosztás és támogatás területén valamennyi munkahelyen a fizikai dolgozók és az ifjúság érdekei érvényesülnek elsődlegesen.

/ folyt. köv./

- 7 -

bb 10. / munkás- és ifjúsági ... 1. folyt./-ju

a vállalatoknál kollektív szerződésben biztosítják és szabályozzák a vállalati hozzájárulás formáit, módjait és arányait. a feladatot külön e célra létrehozott bizottságok látják el. javasolták a párt- végrehajtó bizottság ülésén, hogy azokban az üzemekben, ahol a lakásépítés támogatására külön alapot nem képeztek, ajánlani kell ennek megteremtését és céltudatos felhasználását. a lakáselosztás és a lakásépítési támogatás gyakorlatában ügyelni kell arra, hogy az arányok tovább javuljanak a munkások és ifjúságuk javára. /mti/

--

bb 11. a tudományos szocializmus klasszikusai magyarországról

i ro/tr-ju hi -cz

1974. április 17.

két hasonló témájú gyűjtemény jelenik meg a közel-jövőben a kossuth kiadónál: a „marx és engels magyarországról”, és a „lenin magyarországról”, a marx és engels műveiből álló kötet olyan szemelvényeket tartalmaz, amelyekben a marxizmus megalapítói érdemileg szóltak magyarországról, hazánk mult századi társadalmi és politikai helyzetének alakulásáról, vezető személyiségeinek politikai tevékenységéről, és a magyar munkásmozgalomról. első ízben jelenik meg ilyen válogatás, s nagy jelentőségű mind marx és engels szemléletének alaposabb megismerése, mind a magyar mult tudományos megítélése szempontjából. a kötet első része az 1948-49-es magyar forradalom és szabadságharc eseményeiről szól, amelyeket marx és engels nagy rokonszenvvel és érdeklődéssel kísért. a második rész kossuth és a magyar emigráció 1849 utáni tevékenységével foglalkozik. a szerzők, a tudományos szocializmus klasszikusai a szabadságharcot és emigrációba került vezetőinek további működését is a nemzetközi politikával és a világ proletáriátusának harcával összefüggésben szemlélték. ugyanez a szemlélet hatja át a kötet harmadik és negyedik részét is, ezek közül az előbbi ausztria-magyarország kül- és belpolitikájáról -, az utóbbi pedig azokról a kapcsolatokról szól, amelyek a magyarországi munkásmozgalmat a proletáriátus nemzetközi küzdelméhez fűzték.

/ folyt. köv./

- 8 -

M

bb 11. / a tudományos ... 1. folyt./-ju

a marxizmus-leninizmus klasszikusainak kiskönyvtára sorozatban lát napvilágot „lenin magyarországról”, című művének átdolgozott kiadása. a gyűjtemény leninnek magyarországra vonatkozó írásait, megállapításait tartalmazza. megkönnyíti az olvasónak, hogy a magyar történelem tanulmányozása során hasznosítsa mindazt, amit lenin magyarországról mondott. az első részben az 1948-49-es forradalomról, szabadságharcról és a dualizmus korszakának magyarországról tett megjegyzések, megállapítások szerepelnek. a továbbiakban az osztrák-magyar monarchia felbomlásával, a munkásosztály 1919. márciusáig vívott harcával kapcsolatos anyagok kaptak helyet. a harmadik rész leninnek a magyar tanácsköztársaság idején mondott beszédeit, illetve beszédeinek részleteit, a magyar vezetőkhez és munkásokhoz intézett leveleit, táviratait foglalja magában. a befejező írásokban és beszédekben lenin összegezi a magyar tanácsköztársaság történetének tanulságait, végül a fehérterror és a z ellenforradalom elleni harc időszakához kapcsolódó munkák kapnak helyet. a gyűjtemény használatát magyarázó jegyzetek, bibliográfia és névmutató is segítik. /mti/

--

- 9 -

M

bb 12. megbírságotlák a szabálytalan építkezéseket szombathelyen

vid/ká gi hgy

1974. április 17.

Az utóbbi időben szombathelyen is emelkedett a lakásépítési szabálytalanságok, az engedély nélküli vagy attól eltérő módon történő építkezések száma. ezért a városi tanács műszaki osztálya vizsgálatot folytatott. összesen 5.300 helyszíni szemlélet tartottak, s 173 esetben állapították meg, hogy az építkezés engedély nélkül történt, vagy az előírásoknak nem felel meg. okként említi a vizsgálat a fegyelmezetlenséget, a liberális hatósági szemléletet, a téves tájékoztatásokat.

a műszaki osztály mind a felmérésnél, mind az azt követő határozatok meghozatalánál a jogszabályoknak megfelelő alapos-sággal, nagy körültekintéssel járt el. a 173 engedély nélküli, vagy attól eltérő építmény közül 61 lebontását rendelték el. 112 esetben fennmaradási engedély megkérésére kötelezték az érintetteket. a szabálytalanságok elkövetőire több mint 164 ezer forint bírságot róttak ki.

a műszaki osztály következetesen érvényt szerez a bontást elrendelő jogerős határozatok végrehajtásának, fokozza a helyszíni ellenőrzések számát a szabálytalan építkezések megelőzése érdekében. /mti/

--

bb 13. közvetlen felvásárlás - minden szolnoki boltban átveszik a kistelkeken termelt primőröket

vid/ká gi hgy

1974. április 17.

szolnok zölségellátásának javítására a környékbeli kiskert tulajdonosoktól közvetlenül vásárolják fel a primőröket a megyei élelmiszer-kiskereskedelmi vállalat üzleteiben. szolnok határában és a környező falvakban több ezer kistelken, házkörülű kertben termelnek zöldséget és gyümölcsöt, amelynek egy része a körülményes szállítás és a szervezett felvásárlás hiánya miatt a kerttulajdonosoknál romlik meg. a megyei élelmiszer-kiskereskedelmi vállalat tavaly szervezte meg először a közvetlen felvásárlást, amelynek eredményeként egymillió-nyolcszáz ezer forint értékű - elsősorban fólia alatt termelt - primőrrel bővült a boltok kínálata, választéka. az idén a vállalat valamennyi zöldséget árusító üzletében átveszik az árut a kiskert-tulajdonosoktól és a zöldségért mindenkor napi árat fizetnek. a szolnok környéki telkek fóliasátraival alól már eddig több tízezer fej saláta és nagy mennyiségű retek került a vállalat boltjaiba. a becslések szerint ebben az évben mintegy hárommillió forint értékű árut vásárolnak fel a kistermelőktől. /mti/

--
- 10 -

g10g

bb 14. mesterségesen töltik fel a szamosasályi vitzározót

vid ká bh hgy

1974. április 17.

a tartós aszály, a csapadékhiány miatt soronkívül öntöző vízre jelentettek be igényt a szamos mentén gazdálkodó termelőszövetkezetek. a szamos tartósan alacsony vízállása viszont nem tette lehetővé a szamosasályi, egymillió köbméteres vitzározó gravitációs uton történő feltöltését. ezért a felsőtisza-vidéki vízügyi igazgatóság mesterségesen tölti fel a tározót. nagy teljesítményű szivattyukkal másodpercenként 600 liter vizet emelnek át a töltésen a szamosból, ezzel az intézkedéssel mintegy 1500 hektárnyi területen válik lehetővé a folyamatos öntözés. /mti/

--

bb 15. műszer a munkahelyek levegőjének védelmére

vid ká bh hgy

1974. április 17.

üzemeink mind több gondot fordítanak a munkahelyek belső környezetvédelmére, a levegő tisztaságának megővésére. ehhez szerkesztettek új műszert a magyar ásványolaj és földgáz kísérleti intézet szakemberei. az ötletes berendezés a műhelyekben, csarnokokban, gyárreszekben azonnal jelzi, ha a megengedettnél nagyobb mennyiségű kén, vagy szervesanyag került a levegőbe. az új műszer előnye, hogy kis helyen elfér, és különösebb szakképzettség nélkül kezelhető. gyártását a magyar ásványolaj és földgázkísérleti intézet kísérleti üzemében megkezdték. /mti/

--

bb 16. kitüntetett élelmiszergazdasági vállalatok, állami gazdaságok, erdő- és fafeldolgozó gazdaságok és intézetek

i jf tr ie bh -cz

1974. április 17.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter - egyetértésben a mezőgazdasági, erdészeti és vízügyi dolgozók szakszervezete, az élelmiszeripari dolgozók szakszervezete, az építő-fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezete, a vegyipari dolgozók szakszervezete, a közalkalmazottak szakszervezete elnökségével - az 1973. évi szocialista munkaversenyben elért kiváló eredményeiért „kiváló vállalat, „kiváló intézet, „cimet és oklevelet adományozta a következőknek:

/folyt. köv./

- 11 -

g15g

bb 16. /kitüntetett ... 1. folyt./ bh

a mezőgazdasági kombinát /bábolna/ környei, agárdi, bólyi, balkányi, dalmandi, mezőfalvai, hajduszoboszlói, bikali, mezőhegyesi, mátészalkai, szerencsi, pankotai, kecskemétszikrai, izsáki, balatonboglári, közép-tiszai, sárvári, hortobágyi állami gazdaságok, a gödöllői, a keszthelyi agrártudományi egyetemek tangazdaságai, a tokajhegyaljai állami gazdasági borkombinát, szombathelyi és balatonfelvidéki erdő- és fafeldolgozó gazdaságok, erdőgazdasági vegyi- és ipari vállalat, gemenci állami erdő- és vadgazdaság, vetőmagtermeltető és értékesítő vállalat, erdőgazdasági és faipari termékeket értékesítő és feldolgozó vállalat, békés és zala megyei mezőgazdasági ellátó vállalatok, szolnoki, cserkúti, szekszárdi és győri mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató vállalatok, magyar lóverseny-vállalat, nagyatádi és nagykőrösi konzervgyárak, borsod-abauj-zemplén megyei és győr-sopron megyei állatforgalmi- és husipari vállalatok, debreceni baromfifeldolgozó vállalat, növényolajipari és mosószergyártó vállalat, budapesti közép-magyarországi, valamint fejér és komárom megyei tejipari vállalatok, a magyar hűtőipar, mátravidéki cukorgyár, győr-sopron megyei, vas megyei és baranya megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalatok, győri szeszipari vállalat, kőbányai sörgyár, egri dohánygyár, déltalföldi és eger-gyöngyösvidéki pincegazdaságok, élelmiszeripari gépgyár- és szerelő vállalat, nyíregyházi sütőipari vállalat, zala megyei sütő- és édesipari vállalat, békés megyei tanács 2-es számú sütőipari vállalatának, kecskemét és vidéke sütőipari vállalat, jászberényi sütőipari vállalat, vas megyei 3-as számú sütőipari vállalat, vas megyei szikviz- és szeszipari vállalat, hajdu-bihar megyei üdítőitalipari vállalat, erdészeti fa- és vegyesipari vállalat, fűrész- és hordóipari vállalat, phylaxia oltóanyag- és tápszertermelő vállalat, kartográfiai vállalat, tiszántúli talajjavító és talajvédelmi vállalat. kiváló intézet lett a gabonatermesztési kutató intézet, az öntözési kutató intézet, a szőlészeti és borászati kutató intézet, az országos mezőgazdasági fajtakísérleti intézet, az országos husipari kutató intézet, valamint a mém statisztikai és gazdaságelemző központja./mti/

--

- 12 -

g²⁰g

bb 17. kedvező lehetőségek a fogyasztási szövetkezetek szolgáltatásainak fejlesztésére

i ol pá ie bh -cz

1974. április 17.

mint ismeretes, az idén az eddignél lényegesen kedvezőbb állami preferencia-rendszer lépett életbe az alaptevékenységük mellett szolgáltatást is végző szervek - köztük a fogyasztási szövetkezetek részére is. néhány áfész-nél azóta elvégzett próbaszámítások eredménye arra mutat, hogy az új kedvezmények számottevő összeget biztosítanak azoknak a fogyasztási szövetkezeteknek, amelyek szélesebb körben foglalkoznak szolgáltatásokkal. az áfész-ek most intézkedési tervet dolgoznak ki szolgáltatásaik fejlesztésére.

a tervek szerint az eladott nagyértékű műszaki cikkek, háztartási gépek, híradástechnikai berendezések, olajkályhák, hűtőgépek - garanciális és fizetőjavítását mindenütt megszervezik. több helyütt sikerült már a saját javítókapacitást fejleszteni, amihez számos áfész a ramovill szövetkezettől kapott segítséget. napjainkban mintegy 50-60 áfész műhely dolgozik ramovill-patronálással. szélesedtek a kapcsolatok a megyei javító-szerelő és vegytisztító vállalatokkal; a gelkával, a patyolattal, különféle ipari szövetkezetekkel is. követendő példaként egyre több áfész tart fenn felvevőhelyet, illetve vesz részt a közvetítő láncban. időszerűvé vált az is, hogy minél előbb minden szövetkezeti áruházban lényegében a városi áruházakéhoz hasonló színvonalu szolgáltatásokat kapjanak a vevők és szélesítsék az értékesebb fogyasztási cikkek házhozszállítását is.

egyes áfészek már sikeresen megszervezték a lakástakarítást, parkettacsizolást, lakkozást és más lakáskarbantartási szolgáltatásokat, de most napirendre tűzik ezek bővítését is, amellelt, hogy sok helyütt fejlődött a vegytisztító, a mosodai, továbbá a személygépkocsi- és motorkerékpár szervizmunka is.

sok áfész-nél visszaesett a kölcsönzési tevékenység, mert a kölcsönözhető készlet jelentős részben elavult. pedig a lakosság körében nagy a kereslet az építkezésekhez szükséges kis betonkeverők, építőállványok, parkettacsizológépek, barkács-szerszámok iránt. ezért a szövetség ajánlotta az áfész-eknek, hogy az új preferencia-rendszer nyújtotta lehetőségekkel élve frissítsék fel a kölcsönzési választékot, s ennek segítésére tájékoztató füzetet ad ki. /mti/

--

- 13 -

g²⁰g

bb 18. épül a zalaegerszegi baromfifeldolgozó

1974. április 17.

vid ká bh hgy

Zala megyei termelőszövetkezetek és a baromfiipari országos vállalat társulásával korszerű feldolgozó üzem épül Zalaegerszegen. a földmunka és közműépítés után most megkezdődött a tényleges építő munka; hozzáfogtak az üzem épületvázának szereléséhez. az üzem a terv szerint a jövő évben készül el, s abban évente 500 vagon baromfit és 100 vagon nyulat dolgoznak fel. a feldolgozás már induláskor két műszakban kezdődhet, s így gyakorlatilag kétszeres lesz az említett feldolgozási kapacitás./mti/

--

bb 19. szegedi egyetemi kutatók elkészítették az ország első nitrogénlézereit

1974. április 17.

vid bh -cz

A szegedi József Attila tudományegyetem kísérleti fizikai intézetének kutatói nemzetközileg is kiemelkedő sikereket értek már el a lézerkutatásban. ennek a tudományos alapja azonos a lumineszcencia kutatással, amellyel immár fél évszázada kiváló fizikusok foglalkoznak a szegedi egyetemen. mindkettőnek a lényege a különféle anyagok által kibocsátott hidegfény tulajdonságainak vizsgálata. a lézersugár is valamilyen anyag által kibocsátott, azonos hullámhosszú, párhuzamos sugarakból álló, s nagy energiát képviselő fénynyaláb. tulajdonságuk szerint három fajtájuk ismeretes, így a szilárdtest - például rubin - lézer, továbbá a gázlézer, s a folyadéklézer.

Szegeden elsősorban lézer-alaputatásokkal, tehát a sugarak tulajdonságainak vizsgálatával, a téma elméleti kérdéseivel foglalkoznak a kutatók. a vizsgálatokhoz elsősorban folyadéklézereket alkalmaznak, mivel ezek „hangolhatók”, ez azt jelenti, hogy a fénysugarak hullámhossza változtatható. mégpedig igen egyszerűen: a festék alapanyagú folyadék koncentrációjának változtatásával. nemrégiben - szovjet kutatók közreműködésével - maguk állították elő az ország első ilyen folyadéklézereit. /folyt. köv./

- 14 -

g²⁵g

bb 19. /szegedi egyetemi ... folyt./ bh

A készülék jól segíti az intézetben folyó alaputatásokat. hangolhatósága azt jelenti, hogy sokoldalú, tehát más jellegű kutatásokra is felhasználható. így például egy másik hazai tudományos kutatóintézetnek is készítettek az egyetemen ilyen folyadéklézert, a bányászati robbantások vizsgálatára.

Számtalan más területen is rendkívül hasznos a folyadéklézer. felhasználható a biológiai kutatásokban, akár egy-egy nagyobb sejt operációja is elvégezhető a segítségével. rendkívül nagy előnye tehát a hangolhatóság, hátránya, hogy önmaga nem bocsát ki fénysugarakat, hanem külön gerjesztésre van szükség. ezt a gerjesztést eddig egyszerű lámpák felvillantásával oldották meg, ezek azonban csekély energiát képviselnek. a folyadéklézer gerjesztésére, energiájának növelésére, a szegedi kutatók megszerkesztették és elkészítették az ország első nitrogén-gázlézereit. ez, bár nem hangolható, ugyanakkor rendkívül nagy energiájú: egy átlagos villanygőznél egymilliószor nagyobb fényteltjesítményt hoz létre. ez a nagyenergiájú sugárzás, bár csak rövid ideig tart, elegendő a folyadéklézer hatékony gerjesztésére, s a vele folytatott alaputatások elősegítésére:

Ilyen módon szinte egyesítették a két fajta lézer előnyös tulajdonságait: a folyadék-, illetve a nitrogénlézerrel együttesen, viszonylag nagy energiájú, ugyanakkor - mintegy a rádiókészülékekhez hasonlóan - hangolható lézersugarakat állítanak elő az intézet tudományos kutató munkájának elősegítésére./mti/

--

- 15 -

8.15 bh

g²⁵g

bb 20. munkáspolitikai és népfrentmunka - kongresszusi félidőben a hazafias népfrent - két év eredményei, két év teendői

i tf/gk gi hi -cz

1974. április 17.

népfrentmozgalmunk két kongresszusa között négyéves munkaciklusban dolgozik. legutóbb 1972 áprilisában ülésezett a hazafias népfrent v. országos parlamentje, így ezekben a napokban vált időszerezűvé a kétéves első félidő eredményeinek mérlege és a számbavetés a következő két esztendő feladatairól. az v. kongresszus állásfoglalása, utmutatásai alapján mit végzett eddig, mit végez ezután a mozgalom? - erről tájékozódott a hazafias népfrent országos tanácsánál tóth ferenc, az mti munkatársa.

feladatok rendszerezett sokaságát tüzte ki állásfoglalásában az v. kongresszus annak érdekében, hogy a mostani ciklusban tovább szélesedjék a hazafias népfrent mozgalmi tevékenysége, közéleti szerepe, bővüljön hatóköre az élet minden területén. a mögöttünk levő időben a népfrentmunkához is rendkívül kedvezően alakultak a feltételek: a külpolitikában tulsulyban voltak a pozitív és előremutató jelenségek és hazánk építésében újabb sikereket értünk el. mivel a hazafias népfrent keretében tevékenykedik a magyar békemozgalom is, meg kell említeni, hogy erősödött a nemzetközi enyhülés folyamata, a béke erői növekedtek, és a békés egymás mellett élés elvei alapján tovább építhettük vagy még szorosabban fűzhetjük kapcsolatainkat a világ és elsősorban európa számos országával. országunkban erősödött a közéleti demokrácia, egyebek között születtek olyan új törvények, rendeletek, amelyek fontos alapot nyújtanak a népfrentmozgalom munkájához is, ahhoz, hogy - a szocialista demokrácia növekedése jegyében - mind szélesebb rétegeket vonhassunk be a közéleti, mozgalmi tevékenységbe. kiemelkedő esemény volt e tekintetben például a viii. magyar békekongresszus és a részvétel - egész társadalmunkat képviselő delegációval - a békeszerető erők moszkvai világkongresszusán.

a munkás-paraszt szövetség - mint a szocialista nemzeti egység fő bázisa - a kongresszus állásfoglalásában különleges nyomatékkal szerepelt, azzal a tanulsággal: erőteljesebben kell szorgalmazni a munkásság bevonását a népfrentmozgalomba. ez az elhatározás, majd érvényesítése - a legmagasabb szintről, a párt központi bizottságának üléseiről, legutóbb most márciusban kapott indítást, új és új lendületet. a népfrentmozgalom számára a munkáspolitikai folytatása nem öncél, hanem olyan követelmény, amely nagyon is hozzátartozik a mozgalom szelleméhez. /folyt. köv./

- 16 -

g30g

bb 20. /munkáspolitikai és ... 1. folyt./gi

a munkásosztály áldozatvállalásának, életszemléletének, az egészséges munkásérkölcnek olyan pozitívan érvényesülő tényezőnek kell lennie, amely kihat az egész társadalomra. az elmúlt két év tapasztalatai valóban azt mutatják, hogy a munkások a lakóterületi népfrentmunka köznapj, olykor hálátlannak tűnő feladatait is vállukra vették, igen sokat tesznek a lakóterület fejlesztéséért. e fontos reszortfeladatokhoz nagy támogatást jelentett a lakóterületi munkáról hozott párthatározat, amely elősegítette, hogy minden fórumon és szervnél megkülönböztetett figyelemmel fordultak a népfrentpolitika és a mozgalom tevékenysége felé.

a munkáspolitikai érvényesülésének a lakóterületen például az az eredménye, hogy az elmúlt tanács, illetőleg lakóbizottsági választásokon a munkások bevonása a közéletbe a korábbihoz képest számszerűleg is növekedett. a közös munkálkodás további javítása érdekében együttműködési szerződést kötött a hazafias népfrent a szot-tal. a népfrent vezetősége ellátogatott a dunai vasműbe, ahol termékeny eszmecserét folytatott a dolgozókkal, tanulmányozta és indítványival előmozdította a bejáró munkások helyzetének feltárását és javítását. a kisz-szel kötött együttműködési egyezményben is külön hangsúlyt kapott az ifjummunkásoknak a népfrentmozgalomba való bevonása. élénken foglalkoztatja országszerte a népfrentbizottságokat az átalakuló falu élete, napirendre kerültek olyan témák, mint a szövetkezetek szerepe a helyi politikában, a lakóhelyi demokrácia erősítése, a tanya-kérdés.

az értelmiség széles köre továbbra is rendkívül értékes szellemi tőkével gazdagítja a népfrentmozgalmat, különösen a várospolitikai munkában értékes partnerei az értelmiségiek a tanácsoknak és más állami szerveknek, amelyek részéről fokozódott az igény a helyi kérdésekben való véleménynyilvánításra, mégpedig a határozatok meghozatala előtt. a kongresszus óta eltelt időszakban gyakori találkozókra került sor a magyarországi egyházak képviselőivel, a múlt évben lezajlott országos kongresszusok területi előkészítéséből is részt vállalt a hazafias népfrent. **I nemzetiségi**

társadalmi ügyé vált a nőpolitikai, majd a népesedéspolitikai határozatok megvalósítása, amelyhez a népfrent - a maga tömegmozgósító erejével - nagyban hozzájárult. a meggyőzés, tudatosítás feladatán túl cselekvő erőt mozgósított társadalmi munka végzésére is, ami nagy segítséget jelentett egyebek között bölcsődék, óvodák, iskolák építéséhez, szépítéséhez.

/folyt. köv./

- 17 -

g35g

bb 20. /munkáspolitikai és ... 2. folyt./gi

a közvetkező népfrontkongresszusig terjedő teendők továbbhadást jelentenek a megkezdett uton. a hazafias népfront tovább akarja fejleszteni a lakóterületi politikai munkát, megerősítve a városok, körzetek népfrontbizottságainak hálózatát. javítani kívánják a kapcsolatot a különböző szintű tanácsokkal és a megyei, budapesti képviselőcsoportokkal, országgyűlési képviselőkkel, a megyei tanácsstagok járási csoportjaival és a községi tanácsokkal. fokozott figyelmet kíván az a teendő, hogy bevonják a népfrontmozgalomba a fiatalokat, különösen azokat, akiket alkatuk és képességeik alkalmassá tesznek a közéletiségre. erre a felkészítés a népfrontnak kötelessége is, és ezt a célt - ankétok, vitafórumok rendezésén kívül - az állampolgári ismeretek terjesztésével is szeretnék szolgálni.

törvénykezdeményező jogával a népfrontnak a jövőben az eddiginél jobban kell élnie, fejleszteni kell az együttműködést az elnöki tanács, az országgyűlés és a kormány szerveivel. gyakrabban akarják társadalmi vitafórumok elé vinni a társadalom egészét érintő törvényeket, amint azt a családjogi törvény küszöbönálló módosítása esetében igen sikeresen tették. az eddiginél is behatóbban keresik az új módszereket a szocialista demokrácia továbbfejlesztésére, a társadalmi ellenőrzés szerepének mind tökéletesebb betöltésére. jelentős gazdaságpolitikai feladatának tekintik a hazafias népfront az ötödik ötéves terv előkészítésében való közreműködést. a különböző gyűléseken, tanfolyamokon és más fórumokon elhangzottak hasznosításával átfogó javaslatot munkálnak ki a társadalmi tervezés továbbfejlesztésére. további lehetőségeket teremtenek a lakosság aktív bevonására abból a célból, hogy már a tervezés előkészítő szakaszában véleményt nyilváníthassanak az emberek a fejlesztési tervekről.

a következő időszakban az eddiginél is fokozottabb mértékben feladatának tekintik a hazafias népfront a szocialista közérkölcserősítését, kibontakoztatását. tudatformálással is törekedni kell olyan társadalmi környezet megteremtésére - vallják a népfrontmozgalom vezetői -, amelyben az emberek jó lehetőségek között legjobb képességeiket valósíthatják meg az egész közösség érdekeivel és céljaival összhangban. ahhoz, hogy az állampolgárokba fölébredjen és erősödjön ez az igény és ahhoz, hogy a személyes célok és a közösség érdekei valóban összhangba kerüljenek, sok alkalmat kell teremteni - és teremteni is a hazafias népfront - a vitára, a vélemények egyeztetésére, a közös cselekvésre, ami a népfrontmozgalom nagy erőforrását jelenti. /mti/

--
- 18 -

↓ a szocialista törvényesség érvényesülésének figyelemmel kísérésére,

950 g

bb 21. kádár jános vezetésével küldöttség utazott varsóba

t bc mm bh -cz

1974. április 17.

szerdán párt- és kormányküldöttség utazott varsóba a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének ülésére. a küldöttség vezetője kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, tagjai: fock jeno, a politikai bizottság tagja, a minisztertanács elnöke és puja frigyos, a központi bizottság tagja, külügyminiszter.

a párt és kormányküldöttséget a ferihegyi repülőtéren bíszku béla, a központi bizottság titkára, aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyettese, a politikai bizottság tagjai, óvári miklós, a központi bizottság titkára, benkei andrás külügyminiszter, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, gyenes andrás és katona istván, a központi bizottság osztályvezetői, roska istván külügyminiszterhelyettes bucsuztatta. jelen volt tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 22. keserü jánosné csehszlovákiába utazott

k ol pá e bh -cz

1974. április 17.

keserü jánosné miniszter vezetésével szerdán könnyüipari delegáció utazott csehszlovákiába, oldrich svac. ina cseh iparügyi miniszter meghívására. a látogatás célja a két ország könnyüipari együttműködésének továbbfejlesztése, valamint több könnyüipari üzem és a brnói nemzetközi vásár megtekintése. /mti/

--

bb 23. fővárosi vízművek

bh -cz

1974. április 17.

értesíti a lakosságot, hogy vízcsőösszekötési munkálatok miatt április 18-án, csütörtökön 19 órától, április 19-én, pénteken előreláthatólag 14 óráig a iii. kerület egész területén, valamint üröm község területén, továbbá az i. kerület budai vár területén, az i., naphegy tér és környékén, a gellért-hegy alsó részén, a xii. kerület kékgolyó u. - németvölgyi ut - alkotás u. által határolt területen a xi., kerület budaörsi ut környékén, örmező lakótelep területén, a xi., péterhegyi u., xi., ringló u. és környékén, a xii., városmajor u. - szilágyi erzsébet fásor a gábor áron utig - pasaréti ut - fillér u. - moszkva tér - krisztina krt. által határolt területen nyomáscsökkenéssel, esetleg vízhiánnyal kell számolni. /mti/

--
- 19 -

9.27 bh

1000 g

bb 24. a magyar szolidaritási bizottság

/gk gi hi -cz

1974. április 17.

küldöttsége, amely lederer róberttel, a hazafias népfront nemzetközi osztálya vezetőjével az élen részt vett mozambik, angola és guinea felszabadulásáért küzdő bizottság husvétii konferenciáján, kedden este hazaérkezett oxfordból. /mti/

-.-

bb 25. rendőrségi hírek

bh -cz

1974. április 17.

szerencs határában forgács istván 26 éves segéd munkás, bekecsi lakos féktávolságon belül lépett egy személygépkocsira elé, amely elütötte. forgács olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

zalaegerszegen németh jenő 24 éves gépkocsivezető, nagykapornaki lakos üzemképtelen fékberendezésű tehergépkocsival elütötte berger jenő 65 éves nyugdíjas, zalaegerszegi lakos kerékpárost. berger nem adta meg az elsőbbséget a jelzőtáblával védett útvonalon haladó gépkocsinak. a baleset következtében a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás közben meghalt.

veszprém megyében bakonyánai és tés község között a szántóföldön tankó lajos 27 éves vontatóvezető, bakonyánai lakos által vezetett vontató pótkocsija lekapcsolódott és felborult. a pótkocsin utazó szántó ferenc 50 éves segéd munkás, dudari lakos a baleset következtében olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a vizsgálat folyamatban van. /mti/

-.-

bb 26. az egyesült államokba utazott a debreceni kodály kórus

vid/ká gi -cz

1974. április 17.

szerdán csaknem egy-hónapos vendégszereplésre az egyesült államokba utazott a debreceni kodály kórus. ez évben ők képviselik hazánkat a nemzetközi kórustalálkozón, amelyre négy világrészből tizenhárom együttest hívtak meg. a debreceni énekesek kilenc amerikai városban adnak hangversenyt, majd new yorkban a kórusok világtalálkozóján három alkalommal lépnek a közönség elé. /mti/

10,15/gi

- 20 -

1100g

bb 27. automata munkaszalag jánosaknál

vid/ká gi -cz h

1974. április 17.

diszpécsterszolgálatos automata munkaszalagot helyeztek üzembe szerdán a páva női fehérneműgyár jánosaknai gyáregységében. a könnyűipari gépgyártó vállalat soproni üzemében készült korszerű berendezéstől a termelékenység mintegy tizenöt százalékos emelkedését várják. amennyiben beválik, a nyolcszázötven dolgozót foglalkoztató, évi százötvenmillió forint értékű árut kibocsátó gyáregység többi berendezését is „soproni”, szalagra cserélik át. a zömmel exportra termelő jánosaknai gyáregység új rak-tárcsarnokkal is gyarapodik az idén. /mti/

-.-

bb 28. felhasználható 17 óra után!

szocialista brigádvezetők klubja salgótarjánban

Szocialista brigádvezetők klubja alakult szerdán salgótarjánban, a józsef attila művelődési központban. a megnyitó után az új klub mintegy negyven tagja közös tárlat-látogatáson vett részt.

a szocialista brigádvezetők klubjának további programjában vendégül látják lászló bencsik sándort, a történelem alulnézetben című könyv szerzőjét, előadásokat a salgótarjáni brigád vezetéséhez szükséges vezetéslelektani ismeretekről, a bérezésről, a bérpolitikáról, a termelékenységről, a szabadidő helyes felhasználásáról, a salgótarjáni nagyüzemek igazgatóinak részvételével megvitatják az üzem- és munkaszervezés, a munkahelyi légkör problémáit. /mti/

-. - I. rendezések

bb 29. felszabadulási ifjúsági parkot avattak a somogy megyei mike községben

vid ká bh -cz

1974. április 17.

szerdán ünnepélyes külsőségek között avatták fel a somogy megyei mike községben a felszabadulási ifjúsági parkot. a fásítási ankéttal egybekötött avatóünnepségen emléktáblát helyeztek el a parkban, rumi attila népművész alkotását. a miki fiatalok öt esztendővel ezelőtt határozták el a park létrehozását. a község közepén tíz holdat facsemetékkel, cserjékkel és virágokkal ültettek be és padokat helyeztek el. a társadalmi munka értéke meghaladta a hatvan ezer forintot. az avatáson emlékfát ültettek el a megye hat járásából és három városából érkezett kisz és uttörő-küldöttek. /mti/

-. -
- 21 -

10.30 bh

1110g

bb 30. egy év alatt 193 millió forint értékű társadalmi munka
bács-kiskunban - a megyei tanács vb ülése

vid ká bh -cz

1974 . április 17.

Kedvező feltételek mellett gazdálkodnak a tanácsok bács-kiskun megyében: bevételi terveik mindinkább összhangban vannak a terület jövedelemtermelő képességével, s a rendelkezésre álló erőforrásokat évről-évre fokozottabban használják ki. e megállapítás a megyei tanács végrehajtó bizottságának szerdai ülésén hangzott el, amelyen az 1973. évi költségvetési és fejlesztési alap zárszámadását hagyták jóvá. az ötéves tervidőszak harmadik évében - hangsúlyozták a vb-ülésen - az előző évi is meghaladó mértékben nőtt a tanácsok többletbevétele, s tovább csökkent a korábban tapasztalható pénzügyi feszültség. a tanácsi többletbevételekből olyan társadalmi igényeket is ki tudtak, illetve ki tudnak elégíteni, amelyek időközben merültek fel. a pénzbevételek telteljesítése mellett nagy segítséget jelentett a megyeszerte teljesített több mint 193 millió forint értékű társadalmi munka. a társadalmi munkásoknak határozatlanban fejezte ki elismerését a végrehajtó bizottság. mindezek eredményeként az utóbbi évben tovább javult a szociális, egészségügyi, kulturális, kommunális ellátottság színvonala és sok új, korszerű létesítmény épült fel a megyében. különösen említést érdemel az alsófoku oktatás korszerűsítése érdekében végzett tanácsi munka. a kooperációs fejlesztés nagyszerű eredménye például, hogy 1121 újabb óvodai hely létesült, s ezzel már 1973-ban telteljesítették az eredeti ötéves óvodaépítési programot bács-kiskunban. az általános iskolai hétközi diákotthonokban további 368 tanyai gyerekek biztosítottak helyet./mti/

--

bb 31. budapesti közlekedési balesetek

tr bh -cz

1974. április 17.

xiv. kerület, kacsóh pongrác ut és rákospatak utca kereszteződésében klenner aladár 24 éves munkafelügyelő, budapesti lakos személygépkocsival elütötte tamása istvánné 51 éves kiségitő, és tamása gabriella 5 éves gyermek, budapesti lakosokat, majd a hidkorláttnak ütközött. tamása istvánné sérülésébe a helyszínen belehalt, tamása gabriellát és a személygépkocsi két utasát könnyű sérülés miatt elsősegélyben részesítették, a gépkocsi vezetőjét, klenner aladárt súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. a rendőrség klenner aladár vezetői engedélyét bevonta, és eljárást indított ellene.
/folyt. köv./

- 22 -

10.50 bh

1140g

bb 31. /budapesti ... folyt./ bh

juhász sándor, 23 éves tetőfedő, budapesti lakos menetközben kinyitotta a 31-es jelzésű villamos ajtaját, és a ix. kerület, ... utca és gubacsi ut kereszteződésében kiesett a villamosból. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. **máriássy**

koller istvánné, 48 éves üzemmérnök, budapesti lakos, a iv. kerület, váci ut és meyeri ut kereszteződésében személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy motorkerékpárral. a motorkerékpár vezetőjét, kárándi ferenc 19 éves technikust, budapesti lakost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba. koller ellen eljárás indult.

x. kerület, kőrösi csoma ut és zalka máté tér kereszteződésénél mondok jános, 26 éves gépkocsivezető, maglódi lakos személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget és elütötte tallárom géza, 26 éves vasbetonszerelő, budapesti lakost. tallárom gézát a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. mondok ellen eljárás indult.

pap jános 20 éves gépkocsivezető, budapesti lakos a ix. kerület, üllői ut és somfa-köz kereszteződésében elütötte boros józsef 60 éves nyugdíjas, és paunoch józsef 31 éves műszerész, budapesti lakosokat. a mentők mindkét gyalogost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba, pap ellen eljárás indult. /mti/

--

bb 32. egy hónap múlva nyit a tavaszi bnv

i sb/pá gi ie -cz

1974. április 17.

a tavaszi budapesti nemzetközi vásár, a beruházási javak bemutatására szakosított első bnv egy hónap múlva, május 18-án nyitja meg kapuit látogatók előtt. ez a nyitás avatja fel kőbányán a főváros új, korszerű vásártérét, a budapesti nemzetközi vásárközpontot, amely helyet ad majd még számos más nemzetközi szakkiallitásnak, ősszel a fogyasztási cikkek felvonultató bnv-nek, s így évről-évre „non-stop”, találkozóhely lesz a hazai és a nemzetközi kereskedelemnek, gazdasági életnek.

/folyt. köv./
11,20/gi

- 23 -

1 centrumál

1145g

bb 32. /egy hónap ... 1. folyt./gi

a tavaszi bnv-re eddig 21 országból jelentkezett külföldi kiállító, több mint 300 cég, amely egyúttal további 600-700 céget is képvisel. a többszáz magyar vállalattal együtt összesen 51 ezer négyzetméternyi fedett területen vonultatják fel termékeiket, a szakosításnak megfelelően 9 témacsoportban. a kiállítóknak különösen népes mezőnye alakult ki a műszer- és híradástechnikai cikket, a közlekedési eszközöket, s a szerszámgépeket és más fémmegmunkáló berendezéseket bemutató szekciókban. a szakosított árucsoportokban a látogatók könnyen lemérhetik, hogy a nemzetközi kínálatban melyik gép, árucikk adja számukra a legkedvezőbb felhasználási lehetőséget. a tavaszi bnv-n tehát már nincsenek országokénti, nemzeti pavilonok, és megszűnt a vásár áruminta-jellege: felváltotta a szakosítás, amely hatékonyabb eszköz a nemzetközi kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok bővítési lehetőségeinek bemutatására.

a szocialista országok a kgst megalakulása negyedszázados évfordulójának jegyében vonultatják fel termékeiket. így a szakosításnál is nagyobb helyen, a teljes kiállítási terület 25 százalékán adnak számot termékeikkel az együttműködésben, a szocialista integrációban eddig megtett utról. a többi ország külföldi cégei a kiállítási terület 35, a magyar vállalatok pedig 40 százalékán mutatják be áruikat.

a modern kiállítási centrum új csarnokaiban a legnehezebb gépeket is megtartó padozat alá rejtett közműalagút, víz-, csatorna-, villany-, gáz- és sűrített levegő vezetékek, a kiállítási terület bármelyik pontján csatlakoztathatók a cégek standjaihoz, tehát lehetővé teszik, hogy akár valamennyi gépet működés közben nézhessék meg a szakemberek. a látogatók kényelmét szolgálja, hogy valamennyi pavilon légkondicionált, és mindegyik új csarnokban gyorsbűfő áll a vendégek rendelkezésére. tárgyalószobákból, telefonból sincs hiány, s így megszűntek azok a nehézségek, amelyek a városligeti vásárterületen a kiállítóknak még sok gondot okoztak. inkább a nemzetközi bemutató iránti nagy érdeklődés jelentett problémát, mert sokkal több külföldi és hazai cég jelentkezett, mint amennyinek helyigényét kielégíthették volna. ezért az idén is folytatják az új vásárcentrum fejlesztését, bővítését. /mti/

11,25/gi

- 24 -

1150g

bb 33. az mszmp központi bizottságának

/mm gi -cz

1974. április 17.

meghívására hazánkba érkezett pedro saad, az ecuadori kommunista párt főtitkára. az ecuadori vendéget a ferihegyi repülőtéren csaba ferenc, a kb alosztályvezetője üdvözölte. /mti/

-.-

bb 34. új szakma - vetőmagtisztító szakmunkásokat képeznek vépen

vid kz bh -cz

1974. április 17.

a vetőmagtermeltető és értékesítő vállalat nyugatmagyarországi központjának szervezésében kétéves vetőmagtisztító és gépkezelő tanfolyam kezdődött szerdán a vépi mezőgazdasági szakmunkásképző iskolában. a tanfolyamnak - itt képeznek az országban elsőként vetőmagtisztításra szakmunkásokat - 32 hallgatója van. a kétéves tanulmányi időből kétszer három hónapot töltenek el a vépi szakiskolában, elméleti képzéssel, a többi időben pedig a vetőmagtisztító telepeken gyakorlati tudnivalókat sajátítják el. /mti/

-.-

bb 35. megkezdték a zöldspárga feldolgozását a békéscsabai hűtőházban

vid kz bh -cz

1974. április 17.

a szokásosnál két héttel korábban megkezdték a zöldspárga feldolgozását a békéscsabai hűtőházban. az üzem számára az idén mintegy 10 hektáron termelik a megyében ezt a nyugati piacon kedvelt vitamindus zöldségféléket. a megyén belüli kínálat azonban még így is alacsony, ezért a hűtőház debrecen környékén is vásárol spárgát. a szezonban legalább 15 vagonnal akar belőle tartósítani. a tervek szerint a következő években a hűtőház mintegy ötszörösére növeli a spárga feldolgozást, s ehhez csaknem száz hektáron kell majd természetien. /mti/

-.-

- 25 -

11.30 bh

1150g

bb 36. eső és öntözés csongrádban - még több csapadékot várnak a földek

Vid kz bh -cz

1974. április 17.

Csongrád megye határát kedden este és szerdán délelőtt kisebb mennyiségű, mégis nagyon sokat érő csapadék áztatta. távolról sem pótolta ugyan a száraz talajok vizigényét, de felüldítette az aszálytól sokat szenvedett őszi kalászosokat, kedvezően befolyásolta a tavasszal elvetett magvak kelését. a két napon felhőktől terhes, borult volt az égbolt, s olyan mikroklíma alakult ki, hogy a lehullott csapadék teljes egészében hasznosult. csongrád megyében szerdán a déli órákban is sok helyen folytatódott az esőzés, de ugyanakkor dolgoztak az öntöző berendezések is a nagyüzemi gazdaságokban. szakemberek véleménye szerint még legalább 20 milliméter csapadék szükséges ahhoz, hogy végre megszűnjön a krónikus szárazság a dél-alföldön./mti/

bb 37. a magyar nyelv hete vas megyében

vid kz bh hgy

1974. április 17.

a magyar nyelv hetének vas megyei megnyitóját szerdán rendezték meg szombathelyen, a berzsenyi daniel megyei könyvtárban. a megnyitón dr. szabó gáza tanszékvezető főiskolai docens, nyelvviselkedés - társadalmi együttélés, címmel tartott előadást. a következő napokban többek között népszerű nyelvtudósunk, dr. lőrincze lajos tart előadást: *Magyar nyelvű műveltségünkéről. /MTI/*

bb 38. héttagu delegáció

gg hi bh hgy

1974. április 17.

utazott angliába szerdán dr pécsi márton akadémiai levelező tag, a magyar tudományos akadémia földrajztudományi kutató intézetének igazgatója vezetésével, a területi tervezéssel foglalkozó brit-magyar földrajzi szemináriumra./mti/

12.45 bh *10.15*

- 26 -

bb 39. időjárásjelentés

bh hgy

1974. április 17.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 12 órakor:

keleten és délen további esők

európa időjárását két légköri képződmény irányítja. az egyik a középpontjával a brit-szigetek fölött elhelyezkedő magasnyomású légköri képződmény. az ebben uralkodó leszálló légmozgások hatására európa északnyugati részén általában kevés a felhő, a reggeli ködöktől eltekintve, száraz az idő. a másik az olaszország középső vidéke fölött örvénylő alacsony nyomású légköri képződmény. ennek következtében olaszországban, a balkán-félszigeten, valamint a kárpát-medence déli délkeleti felében erősen felhős, csapadékos időjárás alakult ki. országunk a két légköri képződmény határán helyezkedik el, de az elkövetkező 36 órában egyre nagyobb szerepet kap az időjárás kialakításában a délkelet felől áramló enyhe, nedves levegő.

hazánkban kedden a nyugati megyékben 7-11 órán keresztül sütött a nap. az ország többi részén egész nap erősen felhős, vagy borult volt az ég és elszórtan esett az eső. a ma reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége azonban csak a déli megyékben érte el a 2-6 mm-t. napközben általában 9-14 fokra melegedett fel a levegő. ma hajnalra az ország legnagyobb részén mínusz 1, plusz 5 fokra hűlt le a levegő, de az északi hegyvidék egyes helyein mínusz 3, mínusz 4 fokos fagyok is előfordultak délelőtt nyugaton változóan, máshol erősen felhős vagy borult volt az ég. a déli és délkeleti megyékben esett az eső. a borult esős helyeken 11 órakor is csak 6-7 fokot mutatott a hőmérő. a kevésbé felhős részeken ugyanakkor 9, 10 fokot mértek.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 9,0 fok volt. a százéves átlagnál 2,8 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 11 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 mm, változatlan.

várható időjárás csütörtök estig:

nyugaton és északon is megnövekvő felhőzet, többfelé elsősorban délen és keleten eső, egy-két helyen havas eső. időnként élénk, helyenként erős keleti, északkeleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, mínusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 7-12 fok között

a duna vízállása budapestnél : 220 centiméter./mti/

12.55 bh *10.15*

- 27 -

b 40 a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 -óráig!

s e bh hgy

1974. április 17.

1. fűtés
2. ifju zenebarát -mozgalom
3. beállványozzák a deák-téri templomot
4. ösbemutató szegeden
5. virágzik a boldogasszony papucsja
6. tavak pécs körül
7. zseb-számológépek
9. butorgyártás
10. xi-kerületi párt vb ülés
11. a kossuth kiadó könyvei
12. megbírságot a szabálytalan építkezéseket
13. közvetlen felvásárlás
14. töltik a szamoszályi víztározót
15. műszer a munkahelyek levegőjének védelmére
16. kitüntetett élelmiszeripari vállalatok
17. fogyasztási szövetkezetek
18. baromfifeldolgozó zalaegerszegen
19. szegedi kutatások
20. népfrontmozgalmunk
21. küldöttség utazott varsóba
22. keserűné csehszlovákiába utazott
23. a vízművek közleménye
24. hazaérkezett a szolidaritási bizottság küldöttsége
25. rendőrségi hírek
26. az usa-ba utazott a kodály kórus
27. automata munkaszalag
28. szocialista brigádvezetők klubja
29. ifjusági park
30. bács megyei tanács ülése
31. balesetek
32. egy hónap múlva nyit a bnv
33. pedro saad hazánkba érkezett
34. új szakma
35. spárga feldolgozás
36. öntözés
37. magyar nyelv hete
38. földrajzi delegáció
39. időjárásjelentés
40. hírjegyzék

/mti/

10 135v

--

- 28 -

13.00 bh

V 8. Nemzetiségi tájháza

bb 41. magyar és bolgár műfordítók találkozója

tr hi bh hgy

1974. április 17.

Szerdán a magyar írók szövetsége székházában magyar-bolgár műfordító találkozó kezdődött. a hét fős bolgár küldöttséget dimo boljarov költő, műfordító vezeti. a találkozóon a résztvevők áttekintik a két irodalom kölcsönös fordításának helyzetét, a soronkövetkező feladatokat, tájékoztatást kapnak a mai magyar és bolgár irodalom legújabb jelenségeiről, megvitatják a műfordítás elméleti és gyakorlati kérdéseit./mti/

--

bb 42. dégen imre államtitkárnak

mm ie bh hgy

1974. április 17.

az ovh elnökének vezetésével magyar vizügyi delegáció utazott szerdán bagdadba. megállapodást kötnek az ovh és az iraki köztársaság öntözésügyi minisztériuma közötti műszaki-tudományos együttműködésről és megtárgyalják az iraki vízgazdálkodás fejlesztésével kapcsolatos gazdasági együttműködés kérdéseit./mti/

--

bb 43. új hangversenysorozat az iparművészeti múzeumban

tr hi bh hgy

1974. április 17.

az 1973. évi nemzetközi zenei versenyek díjnyerteseinek közreműködésével a körünk zenéje hangversenysorozat első koncertje április 18-án, csütörtökön este 7 -órai kezdettel lesz a múzeum disztermében. fellépnek: pászthy julia és torma gabriella, zongorán kísér bakky józsef, közreműködik: szentpál mónika előadóművész. műsoron: szostakovics, de falla, szkrjabin, prokofjev, garcia lorca és kocsár miklós művek. a műsort ismer-teti fellegi ádám. a hangverseny után tárlatvezetés a mai magyar iparművészet című kiállításon, vezető péter mártia művészettör-ténész. minden zenekedvelőt és múzeumbarátot szeretettel hív a múzeum igazgatósága./mti/

Iparművészet

--

- 29 -

13.40 b

10 140v

bb 44. radnóti emlékünnepek győr-sopron megyében

vid kz bh -cz

1974. április 17.

30 évvel ezelőtt győr ~~váralja~~ben oltották ki a nyilasok radnóti mikolós életét. győr-sopron megye lakossága azóta is kegyelettel őrzi a mártirhalált halt költő emlékét. az idei radnóti emlékünnepeket rendező bizottság szerdán győrött megtartott ülésén bejelentették, hogy az ünnepeksorozat legfőbb eseményei novemberben zajlanak le. megrendezik az amatőr versmondók versenyét és költő találkozót szerveznek. az utóbbi témája: a mai magyar költészet és a finn-ugor rokonság lesz. megemlékeznek az ugyancsak győr-sopron megyében mártirhalált halt szerb antalról, halász gyuláról, sárközi györgyről és németh jánosról is./mti/

bb 45. ötven féle műanyagot hoz az ndk a hungaroplast,74 kiállításra

t kg tr ie bh -cz

1974. április 17.

hungaroplast,74 címmel nemzetközi kiállítás nyílik pénteken kőbányán, az új nemzetközi vásárközpontban. a bemutatón 5 ndk-beli vegyipari vállalat is bemutatja termékeit; a gyárak vezetői szerdán sajtótájékoztatót tartottak az ndk deák ferenc téri kulturális központjában.

a német demokratikus köztársaság fejlett vegyiparának termékeiből magyarország évről-évre növekvő mennyiségben vásárol, idén összesen 20 millió rubel értékben, ami öt millióval több mint tavaly volt. a termékek egy része háztartási cikk, kozmetikai szerek, többségüket pedig a borsodi vegyikombinát és más hazai vegyipari gyárak alapanyagként hasznosítják. a kiállításon felsorakoztatott több mint ötven féle műanyag megismertetésével a német szakemberek tovább kívánják szélesíteni a magyar vásárlók körét.

többek között bemutatják a miravithen elnevezésű új műanyagot, amelynek felhasználásával egész sor kitűnő tulajdonságú termék állítható elő s mínusz 50 foktól plusz 60 celsius fokig a műanyag megőrzi eredeti tulajdonságait. a német ipar a különleges műanyagot jelenleg a csomagolóiparban, háztartási mosószeres csomagolására hasznosítja, de bevált a cipőiparban is. ezek mellett festékiparban használatos lakkok, kenőanyagok és más ndk-beli termékek láthatók majd a kiállításán./mti/

- 30 -

13.45 bh

10.14.01

bb 46. országos mezőgazdasági gépesítési tanácskozás nyiregyházán

vid/kz gi hgy

1974. április 17.

országos mezőgazdasági gépesítési tanácskozás kezdődött szerdán nyiregyházán mintegy 500 szakember részvételével. a kétnapos tanácskozást megnyitó plenáris ülésen váncsa jeno, mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes mezőgazdaságunk fejlesztésének ipari hátterét elemezte.

az a tény - hangoztatta, hogy hazánkban ma már 500 ezer hektáron termelnek iparszerűen szervezett rendszerben különböző növényeket, elválaszthatatlanul összefügg a mezőgazdaság műszaki-technikai bázisának kiépítésével, gépi és egyéb anyagi ellátásának javításával. tavaly a mezőgazdaság hatóanyagban átszámolva - 1,3 millió tonna műtrágyát használt fel. a hektáronkénti átlag 170 kg. volt. összehasonlításként említette, hogy 1938-ban hektáronként mindössze 2 kg. műtrágyát használtak. ez idő alatt megkétszereződött a mennyiség. ugyancsak 1973-ban 4 milliárd forint értékű növényvédőszerrel kapott a mezőgazdaság. az összes itt alkalmazott gépek együttes motorteljesítménye gyorsabban növekedett a felhasználás mértéke a különböző energiákból is. mindezek bizonyítják, hogy a mezőgazdaság már most is milyen nagy mennyiségű ipari eredetű anyagot kap és vesz igénybe. egyelőre azonban számos helyen az ipari eredetű anyagok felhasználása nem minden szempontból kielégítő szakszerűséggel történik, noha, mint a miniszterhelyettes hangsúlyozta, az ezzel összefüggő nagy anyagi befektetések csak abban az esetben hoznak megfelelő eredményt, ha a gazdaságok megteremtik az ipari, a biológiai és az emberi tényezők teljes összhangját.

a miniszterhelyettes előadása után átadták a szabó gusztáv emlékérmét. ezúttal dr. tibold vilmos, a gödöllői agarátudományi egyetem tanára és soós árpád, a balatonboglári állami gazdaság főmérnöke kapta meg.

a tanácskozás napján nagyobb szabású mezőgazdasági gépkiállítás is nyílt nyiregyházán. /mti/

13,20/gi

- 31 -

még szembetűnőbb az eredmény, ha csak az utóbbi öt évet vizsgálják
 pedig megközelíti a 6 millió lóerőt. az átlagosnál lényegesen

vbb 47. fiatalok a számítástechnikáért - munka- és üzemszervezési hét salgótarjánban

vid/kz gi hgy

1974. április 17.

megyei munka- és üzemszervezési hét kezdődött szerdán salgótarjánban. a kisz nógrád megyei bizottsága és az mtesz nógrád megyei szervezete rendezésében. a megnyitón kiss ernő kohó- és gépipari miniszterhelyettes a munka- és üzemszervezés helyzetéről, ~~adott~~ **képet előadásban.**

a nap folyamán „fiatalok a számítástechnikáért”, címmel kiállítás nyílt a salgótarjáni pénzügyi és számviteli főiskolában, amelyen a videoton, a mom és számos más vállalat, intézmény számítógépeket és csatlakozó berendezéseket mutat be. a videoton például a kgst egységes számítógép rendszerének keretében előállított r-10 számítógépét hozta salgótarjánba. a computerrel és a hozzá csatlakoztatott berendezésekkel különböző folyamattírányítási-szabályozási műveleteket demonstráltak; a központi fizikai kutató intézet és a kandó kálmán villamosipari műszaki főiskola berendezéseivel a korszerű egyetemi oktatás módszereiből adtak izelítőt. állandó érdeklődés tárgya a tanácsköztársaság téren elhelyezett robot „aki”, az üzem- és munkaszervezési hét programjáról ad tájékoztatást.

különös aktualitást ad a kiállításnak és a vele összefüggő szakmai napoknak, hogy a megye vezetői eredményes tárgyalást folytatnak a számítástechnikai és ügyvitelszervezési vállalattal egy salgótarjánban létesítendő számítóközpontról. ezért nógrádban is megalakítják a kisz számítástechnikai védnökségének operatív bizottságát. /mtí/

--

bb 49. másodfoku vizkorlátozás miskolcon

vid/kz gi hgy

1974. április 17.

a harmadik éve tartó, szinte aszályos időjárás jelentősen megapasztotta miskolci ivóvízellátására szolgáló karsztforrások hozamát, ezért már tavaly novemberben el kellett rendelni az első foku vizkorlátozást. a csapadék nélküli időjárás azóta is tart - ugyanakkor az új lakások átadásával a vízigény megnövekedett. a miskolci vímszűvek a borsodi regionális rendszertől naponta „importált”, 10 000 köbméter ivóvízen felül már minden tartalékját igénybe vette. a naponta szükséges mintegy 72 000 köbméter helyett azonban még így is csak 65 ezer köbméter vizet tud a lakosságnak juttatni. egész városnegyedekben, mint többek között a diósgyőri városközpontban, az összekötő városrészben csak az éjszakai órákban folyik némi víz a csapokból.

/folyt. köv.
14,30/gi

- 32 -

bb 49. /másodfoku ... 1. folyt./gi

a kényszerítő helyzetben szerdától másodfoku vizkorlátozást léptettek életbe. ez azt jelenti, hogy az intézmények és üzemek csak a meghatározott mennyiségű vizet használhatják el. a felhasznált mennyiséget naponta ellenőrzik. a másodfoku korlátozás életbelépésével a lakosságnak az eddiginél naponta mintegy 4 000 köbméterrel több ivóvizet tudnak juttatni. /mtí/

--

bb 48. ünnepi rendezvények magyarországon Lengyelország felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére

t nn fk hi bh hgy

1974. április 17.

a következő hetekben, hónapokban jónéhány nagyszabású rendezvénnyel, kiállítással, filmbemutatóval, barátsági esttel, találkozóval, előadással emlékeznek meg magyarországon Lengyelország felszabadulásának 30. évfordulójáról a budapesti lengyel kultúra szervezésében - jelentette ~~az~~ wladyslaw kobialka, a lengyel kultúra igazgatója azon a sajtótájékoztatón, amelyet szerdán tartottak a lengyel kulturában. mint elmondta sokrétűen, változatos programmal igyekeznek megismertetni a hazai közönséggel a baráti szocialista ország fejlődését, eredményeit a szocializmus építésében. négy nagy központi rendezvény-sorozat érdemel különösen figyelmet az ideiműsorból. április 20. és 26. között hajdu-bihar megyében tartják az évforduló jegyében a lublini vajdaság hetét. a hazafias népfront illetékeseivel, illetve a városi tanáccsal egyttműködve a magyar-lengyel barátsági héten többek között kiállítás nyílik a kossuth lajos tudományegyetemen az elmúlt három évtized ipari fejlődéséről. ugyancsak ekkor fogadja majd a nyilvánosságot egy lengyel könyv- és bélyegkiállítás, plakátkiállítás, maria urban festőművész tárlata, népi és iparművészeti bemutató stb. április 24-én „ki tud többet lengyelországról?” címmel zajlik a középiskolások számára meghirdetett vetélkedő. április 21-től pedig hajdu-bihar megyében lengyel filmhét során vonultatják fel az elmúlt évek legkiemelkedőbb alkotásait.

hasonló reprezentatív rendezvény színhelye lesz szeged, budapest és miskolc, ahol az elkövetkező hónapokban a testvérvárosok, illetve testvérmegyék képviselőitében lodz, varsó és katowice mutatkozik be.

/folyt. köv./

- 33 -

14.35 bh

10/17/74

bb 48 . /ünnepi rendezvények... folyt./ bh

május 8. és 12. között abonyban tartják a lengyel kultúra és a hazafias népfrent szervezésében a chopin zenei versenyek döntőjét, amelyen a pest megyei zenei általános iskolák tanulói, illetve tanárai mérik össze tudásukat. az első helyezetteket kéthetes lengyelországi üdülésen látják vendégül. a népművelési intézettel és a magyar írók szövetségével közösen pályázatot hirdettek a klasszikus és modern lengyel irodalom alkotásait feldolgozó színpadi produkciókra, amelyek seregszemléjére a x. balassagyarmati színjátszó napok keretében kerül sor. a seregszemlére eddig 46 különböző színjátszó csoport jelentette be a részvételét./mti/

--

bb 50. 10 millió tonna dusított érc

vid kz bh hgy

1974. április 17.

szerdán házi ünnepséget tartottak a sajóecseg határában lévő borsodi érc-tömörítő mű dolgozói abból az alkalomból, hogy elkészült az üzemben a 10 millióodik tonna dusított érc.

a hazai kohászat nagyolvasztó műveinek alapanyagául szolgáló tömörítvény gyártását 1969 februárjában kezdték meg. az éves tervek teljesítésével, illetve túlteljesítésével érkeztek el most ehhez a jubileumhoz. az üzemben dusított ércnek a természetesenél magasabb a vastartalma s így a nagyolvasztók jobb hatásokkal használhatják. az első megrendelő a diósgyőri és az ózdi kohászati üzemek nagyolvasztói voltak, tavaly viszont már a dunai vasműbe is szállítottak. a növekvő igények kielégítése miatt már meg is kezdték az üzem továbbfejlesztésének előkészítését. a készülő tervek szerint, mintegy 400 millió forintos költséggel, évi 3.5 millió tonnára növelik a kapacitását, s ugyanakkor javítják a készítmények minőségét is.

a jubileum alkalomból tartott ünnepségen az üzem gazdasági, valamint párt- és szakszervezeti vezetői mondtak köszönetet a munkáskollektívának az eddigi eredményes munkásságukért, s a legjobb szocialista brigádokat megjutalmazták. /mti/

--

14.44 bh

- 34 -

bb 51. a szot és az írószövetség vezetőinek megbeszélése

t/ró/gk gi hi hgy

1974. április 17.

a szakszervezetek országos tanácsának és a magyar írók szövetségének vezetői szerdán az írószövetség székházában gáspár sándornak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a szot főtitkárának és dobozy imrének, az írószövetség főtitkárának vezetésével baráti beszélgetést folytattak. a találkozáson véleményt cseréltek a mai magyar irodalom időszerű kérdéseiről, a munkások irodalmi műveltségének fejlesztéséről, az írók és az olvasók kapcsolatairól. az írószövetség vezetői tájékoztatást adtak az írói alkotómunka, az irodalmi élet időszerű problémáiról, az irodalom szocialista irányzatának fejlődéséről, mai életünk valóságú írói megjelenítésének helyzetéről.

a szot vezetői ismertették a szakszervezeti mozgalom utóbbi években kifejtett tevékenységét és kezdeményezéseit az irodalmi élet szocialista szellemű fejlődésének, az irodalmi alkotómunka segítésének és az irodalom széleskörű népszerűsítésének érdekében. ennek során tájékoztatást adtak a népszava „szép szó”, irodalmi mellékletéről, a táncsics kiadó szépirodalmi kiadói tevékenységéről, a szot felszabadulási irodalmi pályázatáról, a szot-díj adományozásáról és a szakszervezeti könyvtárhálózat „olvasó népért”, mozgalma fejlesztésének tapasztalatairól.

a megbeszélés résztvevői méltatták a magyar irodalom eddigi eredményeit, ugyanakkor megerősítették azt a korábbi véleményüket, hogy korunk problémáinak, a dolgozó emberek élete színvonalas irodalmi ábrázolásának megbecsültebb helyet kell kapniuk irodalmunkban.

a szakszervezeti mozgalom a szervezett dolgozók jogos igényeit szem előtt tartva és az írók társadalmi elkötelezettségének erősödése tudatában kéri, ösztönzi és segíti, hogy a munkásosztály az irodalmi alkotásokban is történelmi szerepéhez méltó ábrázolást nyerjen.

a szakszervezeti mozgalom és az írószövetség vezetői megállapodtak abban, hogy a közös célok és feladatok megvalósulását további szervezett tevékenységükkel és intézkedéseikkel segítik, s mindent elkövetnek, hogy sajátos lehetőségeikkel fokozottabban segítsék az irodalom szocialista vonásainak erősödését, az értékes alkotások legszélesebb körben történő terjesztését, az olvasó népért mozgalom céljainak valóra váltását. /mti/

--

14,45/gi

- 35 -

vbb 52. vízügyi laboratóriumot avattak szolnokon - a környezetvédelem az ötödik szolnoki műszaki hetek témája

vid/kz-ju hgy

1974. március 17.

a környezetvédelem jegyében műszaki hetek kezdődtek szerdán szolnokon. a ságvári endre művelődési központban megtartott megnyitón szilágyi lajos, építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes a környezetvédelem elvi, tervezési kérdéseiről tartott előadást. elmondta, hogy a természetes környezet megóvása - amely a ma élő emberiség egyik sorskérdése - többet jelent a szennyeződések, ártalmak csökkentésénél, megelőzésénél. olyan összetett feladatról van szó, amelyek megoldásához a társadalmi és természeti tényezőket egyaránt figyelembe kell venni. el kell érni, hogy a gazdasági folyamatokat már a tervezéskor a környezetvédelem szempontjait is figyelembe véve irányítsák. hazánkban jelenleg több mint kétszáz jogszabály védi a természetes környezetet, de épp a probléma átfogó jellege miatt szükség van egy környezetvédelmi keret-törvény megalkotására. az erről készült javaslat még ebben az évben a parlament elé kerül.

a műszaki hetek keretében szerdán a szolnoki tiszaligetben illés györgy az országos vízügyi hivatal elnökhelyettese átadta rendeltetésének a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság új vízminőségvizsgáló laboratóriumát. az új laboratóriumban az avatás után láng istván a magyar tudományos akadémia a megye műszaki szakemberei számára a tudományos technikai forradalom és a környezetvédelem összefüggéseiről tartott előadást. /mti/

titkárhelyettese

bb 53. koktél a csehszlovák klubban

t zsu/pá-ju hi hgy

1974. április 17.

szerdán a budapesti csehszlovák klubban dr. václav moravec, a csehszlovák szocialista köztársaság nagykövete a magyar-csehszlovák barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés aláírásának 25. évfordulója alkalmából koktélt adott. megjelent aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, győri imre, az mszmp központi bizottságának titkára, dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, dr. dimény imre, mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, gyenes andrás, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője, sándor józsef, az mszmp kb irodájának vezetője, roska istván külügyminiszterhelyettes. ott volt továbbá társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális életünk számos más ismert személyisége. /mti/

15.20/ju /16⁰⁰

- 36 -

vbb 54. széphalom és veszprém szerepe a nyelvújításban - veszprémi megemlékezés a mondat vita 160. évfordulóján

vid/fm-ju hgy

1974. április 17.

veszprémben, a dimitrov művelődési központban a magyar nyelv hete alkalmából szerdán a mondat vita 160. évfordulójára emlékeztek.

harmath istván, a megyei tanács csoportvezető-helyettese „széphalom-veszprém”, című előadásában elemezte a közel 200 évvel ezelőtti magyar nyelvújítási mozgalom szellemi harcait. elmondta, hogy a 18-19. századfordulón kassán, debrecenben egyre jobban kibontakozó nyelvújítási mozgalom - martinovicsék kivégzése és számos kortás bebörtönzése után - az egyre feszültebb politikai viszonyok között a dunántultra, keszthelyre helyeződött át egy időre. kazinczy ferenc zseniális szervező készsége és kortársait messze meghaladó irodalmi művészi látóköre révén vált szervezetté a mozgalom. magyarország északkeleti részén széphalom, a dunántulon pedig veszprém székhellyel két pólus jött létre.

az előadó ismertette azokat a társadalmi és politikai viszonyokat, amelyek közepette a veszprém környéki nyelvművelők somogyi gedeon és fábián józsef a „mondat, dicshalom 1813”, című gunyiratban bírálták kazinczy nyelvművelő programját. főleg az idegen nyelvek, mindenekelőtt a német nyelv és irodalom izlés-, illetve stílus-elemeinek a magyar nyelvbe, stílusfordulatokba való beszívargásától féltették irodalmi izlésünket. a nemzetiségű nyelv- és irodalomnak a nemzetiségű válással együttjáró megteremtése fokozottabb veszélyérzetet váltott ki az ausztriához közeli dunántulon, mint másutt. példaként említette csokonai vitéz mihályt, aki nemcsak szimpatizált a dunántuliak irodalmi nyelvi izlésével, hanem a nyelvújítás terén is a legtisztábban látott. csokonai 1797-98-ban a dunántuliakkal keresett és talált termékeny kapcsolatot. elég említeni berzsenyi, batsányi, péteri tákács, kislelődy, pálóczy-horváth, fábián józsef és édes gergely nevét. kölcsönös és szemere hatására kazinczy nézetei is módosultak és 1819-ben már lehiggadtan és helyesen foglalja össze az ortológusok és neológusok nyelvművelési eredményeit. /mti/

15.30/ju /16⁰⁰

- 37 -

bb 55. dr. stark antal,

gg u m hi hgy

1974. április 17.

a marx károly közgazdaságtudományi egyetem rektorhelyettese csehszlovákiába utazott; a prágai magyar kultúra szervezésében prágában és pozsonyban az ipar strukturális változásának és fejlesztésének magyarországi tervezéséről tart előadást. /mti/

-- (42)

bb 57. r 20-as számítógép-bemutató felhasználóknak

i kg/fk um ie hgy

1974. április 17.

szerdán a központi statisztikai hivatal a számítástechnikai program végrehajtásában érdekelt több vállalat részvételével bemutatót és tájékoztatót rendezett az r-20-as számítógépről a fővárosi építőipari üzemgazdasági és ügyviteltechnikai irodánál.

a kgst-országok egyéges számítógéprendszerében jelenleg a szovjet r-20-as számítógépből hét üzemel az ország különböző vállalatainál, négyet a közeljövőben állítanak be, s további tizenkettő érkezik még ebben az évben a szovjetunióból. a tájékoztató a leendő felhasználóknak ismerteti a gép működését, üzembehelyezésének technikáját. az r-20-as gépek legnagyobb „felhasználója”, a nehézipar, de több r-20-as gépet alkalmaz majd a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium néhány vállalata is. a gépbemutató hozzájárulhat a számítástechnikai program összehangolt megvalósulásához. /mti/

--

bb 56. nemzetközi dráva konferencia

vid/um kz hgy

1974. április 17.

Nemzetközi dráva konferencia kezdődött szerdán hatvan hazai és negyven külföldi vízügyi szakember részvételével a siklósi vár kongresszusi termében.

a három napos tanácskozást dr. berczik árpád, a magyar hidrológiai társaság főtitkára nyitotta meg. a konferencia célja, hogy a 170 kilométer hosszú folyón osztozó három ország - ausztria, jugoszlávia és magyarország - érdekelt intézményeinek képviselői e társadalmi fórumon beszámoljanak mindazokról a tudományos, tervezési, kivitelezési munkákról, amelyeket az utóbbi két évtized alatt végeztek annak érdekében, hogy a dráva komplex hasznosításához szükséges alapokat megteremtsék.

/folyt.köv./

- 38 -

15.30/um

Tólgó

bb 56./ nemzetközi dráva ...folyt./um

a konferencián 34 előadás hangzik el, amelyek többek között ismertetik a magyar-jugoszláv vizgazdálkodási bizottság intézkedései nyomán történt folyamszabályozási, árvízvédelmi, vízgyűjtő rendezési, tervezési és kiviteli munkákat, a hidrológiai adatgyűjtés, a hidrológiai és hidrogeológiai kutatások eredményeit, a vizerő hasznosítási előkészületeket, a dráva vízminőségével kapcsolatos mintavételi vizsgálatokat. a drávanak a jugoszláv féllel közös érdekű szakaszai vannak, amelyeket közös tervezéssel, kivitelezéssel tartanak kézben. a régmúltban ez nem így volt, hiányzott a komplex szemlélet a megfigyelések, adatgyűjtések, elemzések, tervezések és a kivitelezések terén. az utóbbi husz évben kialakult együttműködés eredménye az átfogó, komplex vizgazdálkodási szemlélet érvényesülése, ami a magyar-jugoszláv vizgazdálkodási bizottság összefogó tevékenységének köszönhető. eredménye sok területen tapasztalható. kutatás terén nagyjelentőségű, hogy a drávan kísérleti szakaszokat jeleltek ki, ahol a magyarok és jugoszlávok rendszeresen figyelték a szeszélyes dráva vízsebességének alakulását, a lebegtetett és görgetett hordalék viselkedését. vizsgálták a mederanyagát. új térképeket készítettek. létrejött a dráva-atlasz, amely a legfontosabb tudnivalókat tartalmazza a folyóról. szabályozták az országhatártól drávaszabolcsig terjedő folyószakaszt. olyan helyeken, ahol azonnali beavatkozásra volt szükség, partvédelmi munkákat végeztek jugoszláv és magyar oldalon. eltávolították a drávaszabolcsi, barcsi és zaláti hidroncsokat. a dráva mellett elterülő vízgyűjtő területen közös tervezéssel és kivitelezéssel szabályozták a borza patakot, a karasica vízfolyást, a beremendi csatornaát, a tapolca patakot, csurgó környezetében a dráva vízfolyást. elkezdték a drávamenti árvédelmi rendszerek kiépítését mind a jugoszláv mind a magyar oldalon.

a konferencia előadásai és vitái értékes segítséget adnak a további elképzelések, tervek tisztázásához, megvalósításához. /mti/

--

bb.59. gorkij-nyelvviskolások versenye szolnokon

vid /um fm

1974. április 17.

a magyar -szovjet baráti társaság központi gorkij nyelvviskolója negyvenegy orosz nyelvtanfolyamot szervezett szolnok megyében. a legjobb hallgatók részvételével szerdán a szolnoki barátság klubban versenyt rendeztek, amelynek első három helyezettje szovjetunióbeli körutazást nyert. /mti/

--

15.35/um

Tólgó

- 39 -

t

bb 58. tanácskozás pest megye idegenforgalmának idej feladatairól

vid/gö/gné um fm hgy

1974. április 17.

az idegenforgalmi szezon előkészítésének feladatait vitatták meg szerdán vácsott, pest megye kereskedelmi, vendéglátóipari, közlekedési és idegenforgalmi szakemberei. lányi pál, a pest megyei tanács kereskedelmi osztályának vezetője előadásában elmondotta, hogy tavaly jelentősen megnövekedett a megye - elsősorban a dunakanyar - vendégforgalma. a megye szálláshelyein több, mint kétszáz ezer turista vendégeskedett, köztük csaknem 50 ezer külföldi. a legtöbben az ndk-ból, csehszlovákiából, az nszk-ból és ausztriából érkeztek. a megye tájai közül igen megnövekedett gödöllő, cegléd és nagykátai turistaforgalma.

az idej turistaszezonban az előző évinél is nagyobb forgalomra számítanak. valamennyi ágazat gondosan felkészült a vendégek fogadására és ellátására. az üzletek, éttermek többsége már kicsinostva várja a látogatókat. számos idejnyjellegű vendéglátóhely is kinyitott. több étterem konyháját korszerűsítették. a tahi kenyérgyár üzembe helyezésével a dunakanyar vidékén már nem okoz gondot a kenyérellátás. nem lesz hiány üdítő italokból sem; szentendrén a budafoki állami pincegazdaság üdítőitalpalackozó üzemét létesít. nagygyarason fagyaltpor üzem épült.

a felszólalók beszámoltak arról, hogy területükön számos új létesítménnyel, különféle szolgáltatások bevezetésével készültek fel az idegenforgalmi szezonra. a vendéglátó ipar egyebek között leányfalun egy francia gyártmányú palacsintásütő géppel felszerelt idejnyüzletet nyit, a dunakanyar több pontján gyümölcsárúsító pavilont helyeznek el, és uzsonnacsomagok árúsítását tervezik. ráckevén a nyárra megnyílik a melegvízű strand, és a duna-ág mentén újabb három szabadstrandot adnak át rendeltetésének. a volánbusz a dunakanyarban vasárnaponként 30-35 ezer utas szállítására készül fel, amit más területekről odairányított gépjárművekkel oldanak meg. készül a visegrád-nagyvillámi kirándulóközpont terve is. a 141 hektár területen megvalósuló létesítményben faházás motel, autókemping és sportpályák épülnek 170 millió forintos költséggel. a visegrádi kirándulóközpont építése négy év múlva fejeződik be.

/folyt.köv./

15.47/um

10/16²⁰

- 40 -

bb 58./ tanácskozás ...folyt./um

a megyébe érkező vendégeket gazdag kulturális program várja. közülük is kiemelkedik a szentendrei teátrum előadássorozata, a város főterén felállított szabadtéri színpadon július 6-tól 14 alkalommal mutatják be goldoni „kávéház”, című vígjátékát. európa egyik legszebb és legnagyobb botanikus kertjében, vácrátóton három hangversenyt rendeznek. a fóti műemléktemplomban orgonahangversenyek lesznek. visegrádon a dominó együttes pantomim előadásait láthatják majd az érdeklődők, az apajpusztai kiskunsági pásztor- és lovasnapok műsorára pedig huszezer vendéget várnak. /mti/

..-

bb 60. rendelet a felsőoktatási intézmények nappali tagozatán tanuló fiatal szakmunkások helyzetének rendezéséről

i sl, tr-ju ie hgy

1974. április 17.

mint ismeretes, a minisztertanács korábbi határozata alapján - a vállalat javaslatára - előkészítő tanfolyam elvégzése után érettségi vizsga nélkül műszaki egyetem, műszaki főiskola nappali tagozatára iratkozhatnak be a szakmájukban kiemelkedően dolgozó szakmunkásfiatalok. mintegy 200 fiatal most vesz részt az előkészítő tanfolyamon, s utána megkezdik főiskolai tanulmányaikat. a munkaügyi miniszter most megjelent rendelete az említett fiatalok munkajogi helyzetét szabályozza.

a felsőoktatási intézmények nappali tagozatán tanuló, érettségivel nem rendelkező szakmunkásfiatalok munkaviszonya a rendelet értelmében a tanulmányok megkezdésétől azok befejezéséig szünetel, a munkaviszonyhoz fűződő kedvezmények szempontjából azonban ez az idő is munkában töltött időnek számít. vagyis tanulmányaik alatt is megilletik a hallgatókat a munka viszonyból folyó, nem bérjellegű kedvezmények és szociális- kulturális szolgáltatások, mint például a szolgálati lakás, üdültetés, gyermekeik számára a bölcsődei ellátás, stb. a munkaviszonyban töltött idő számításakor, valamint a szakmai gyakorlat szempontjából is figyelembe kell venni a szünetelés időtartamát.

/ folyt. köv./

15.45/ju

14 16³⁰

- 41 -

bb 60. rendelet a ... 1. folyt./-ju

a munkáltatónak a hallgatóval tanulmányi szerződést kell kötnie, amelyben a többi között megszabják a hallgatónak fizetendő pénzbeni támogatás összegét. kereset-térítésként a hallgató részére átlagkeresetének 80 százaléka jár. a tanulmányi támogatás címén az elsőfélévre egységesen az átlagkereset öt százalékát, a második félévtől kezdődően pedig a tanulmányi eredménytől függően az átlagkereset 10-20 százalékát kapja. ezen felül szociális támogatást is fizet a vállalat, mégpedig egy gyermekes hallgatók részére az átlagkereset öt, két és többgyermekesek részére pedig tíz százalékát. ilyen szempontból a gyermekkel azonos módon kell elbírálni a törvény vagy szerződés alapján közös háztartásban el-tartott, önálló jövedelemmel nem rendelkező más személyt is.

a pénzbeni támogatás összegét a munkáltató a vállalati átlagos bérfejlesztésnek megfelelően emelheti. a pénzbeni támogatást a munkáltató egész évben, tehát az évnek mind a 12 hónapjában köteles folyósítani.

a tanulmányi szerződésben a többi között azt is meg kell határozni, hogy a hallgató a képzettség megszerzése után végzettségének megfelelően mely szakterületen és munkakörben köteles munkába lépni. a szerződésbe további megállapodásokat is fel-lehet venni, különösen olyanokat, amelyek a hallgató támogatá-sát szolgálják és jó tanulmányi eredmény elérését segítik elő.

a hallgató betegség, vagy egyéb méltánylást igénylő ok esetében megszakíthatja tanulmányait, ilyen esetben a munkál-tatótól addig kapott pénzbeni támogatás megtérítésére nem köte-lezhető. egyébként a tanulmányok abbahagyása esetén a vállalat a kereset-térítésen felül nyújtott támogatás megtérítését köve-telheti.

ha a hallgató tanulmányait követően a vállalatnál nem lép munkába, vagy a szerződésben meghatározott időtartamot nem töl-ti le, a vállalat az addig nyújtott támogatás 30 százalékának meg-térítését követelheti. ha a hallgató a meghatározott időtartam-nak csak egy részét nem tölti le, megtérítési kötelezettsége ezzel arányos.

az állami támogatás keretében a hallgatók a felsőoktatási intézmények nappali tagozatos hallgatóinak juttatható kedvezmé-nyes természetbeni szolgáltatásokat kaphatják. /mti/

15.55/ju

NA 16²⁵

- 42 -

bb 61. magyar élelmiszeripari delegáció utazott a skandináv or-szágokba

i sz/gg-ju ie hgy

1974. április 17.

a magyar kereskedelmi kamara szervezésében mezőgazdasági és élelmiszeripari delegáció utazott a skandináv országokba. a te-rimpex külkereskedelmi vállalat, a husipari és a baromfiipari tröszt és a kamara szakembereiből álló piackutató csoport dániát, svédországot, norvégiát és finnországot keresi fel, s 16 napos körutjuk során több mezőgazdasági üzemet, vágóhidat, barom-fityényszító telepet is meglátogatnak.

a küldöttség tanulmányozni kívánja, hogy milyen magyar exportlehetőségek kínálkoznak ezekben az országokban. eddig ugyanis a magyar élelmiszeripari termékekből a skandináv államok csak kisebb mennyiségben vásároltak. a mostani piackutató ut-tól azt várják, hogy eredményes tárgyalások után bővül majd a magyar export, többek között dobozolt husáruból, előhúsból, vá-gott baromfiból, szalámiból és tartosított huskészítményekből. a delegáció tárgyalásokat folytat majd a partnereivel csomagolástech-nikai kérdésekről, s kapcsolatot teremtenek a magyar és a külföl-di állategészségügyi hivatalok között. /mti/

-.-

bb 62. új hűtőgép-család

vid/kz-ju hgy

1974. április 17.

a jászberényi hűtőgépgyárban szerdán bemutatták a szakem-bereknek a nyugatnémet bosch-siemens licenc alapján kifejlesztett új hűtőgépcsaládot. a tervek szerint a lehel gyár most épülő új hűtőgépüzemében évente háromszázezer darab készül ezekből a komp-resszoros hűtőszekrényekből. az eddiginél nagyobbak - száz-negyven-kétszázhatvan liter - ürtartalmuak lesznek. a kompresszo-ros gépek előnye, hogy mindössze negyedóra szükséges az előírt hűtési fok eléréséhez. az új készülékek a mínusz huszonnégy fo-kos mélyhűtővel is rendelkeznek, egy, kettő, illetve három csilla-gos változatban készülnek. az új lehel-család tagjai jövőre je-lennek meg először a hazai üzletekben. /mti/

-.-

16.05/ju

- 43 -

NA 16²⁵

bb 63. megváltozik a kálvin tér forgalmi rendje

gy/tr-ju hi la

1974. április 17.

a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága és a brfk közlekedésrendészete értesíti a gépjárművezetőket, hogy a kálvin téren az ott folyó építési munkálatok miatt április 19-én 05 óra 30 perctől megváltozik a forgalmi rend. lezárják a baross utca és a kecskeméti utca kálvin téri torkolatát és a forgalmat a következő terelőúton bonyolítják le: baross utca-névtelen utca, üllői ut-kálvin tér, tolbuhin körút-belgrád rakpart. ellenkező irányban, az erzsébet-híd felől érkező forgalom a váci utca, tolbuhin körút, kálvin tér, üllői ut-névtelen utca-baross utca utvonulat veheti igénybe. a 9/y jelzésű autóbuszok is ezen a terelőútvonalon közlekednek. a forgalomel-tereléssel egyidőben új forgalomirányító jelzőberendezéseket kapcsolnak be az üllői ut,-névtelen utca, a tolbuhin körút, a szamuely utca és váci utca-tolbuhin körút csomópontba. a tolbuhin körút-szamuely utca csomópontban a kálvin tér irányából a szamuelyutca-ba történő balrakanyarodás megszűnt, helyette a gépjármű-vezetők a ráday utcát vehetik igénybe. ezzel egyidejűleg viszont a szamuely utcából lehetőség nyílik balra nagy ívben a tolbuhin körútra történő kanyarodásra, illetve egyenesen a királyi pálcába történő behaladásra. a királyi pálc utca forgalmi rendje ugyanis a forgalomtereléssel kapcsolatban megváltozott, és az új forgalmi rend szerint az egyetem tér felé egyirányú.

kérik a gépjárművezetőket, hogy a terelőútvonalakon fokozott óvatossággal közlekedjenek.

a most érvényben lévő forgalomel-terelés a kálvin tér lezárásának első lépcsője. a terület részleges felszabadításával lehetőség nyílik a baross utca és a kecskeméti utca torkolatába tervezett gyalogos aluljáró zavartalan építésére. további változásokra előreláthatólag ősszel kerül sor. /mti/

16.20/ju

NA 16to

- 44 -

bb 65. ujjászervezik az energia-racionalizálási programot
- dr. szekér gyula sajtótájékoztatója az energia-gazdálkodásról

t sb/tm um ie la

1974. április 17.

a parlament gobelin-termében szerdán dr. szekér gyula nehézipari miniszter az energiagazdálkodás és az energia-takarékosság feladatairól tartott sajtótájékoztatót, amelyet dr. várkonyi péter államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke nyitott meg. jelen volt dr. csikós nagy béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnöke is?

dr. szekér gyula megállapította, hogy a magyar népgazdaság energiaellátása több éve megfelelő és kiegyensúlyozott. a szénbányászat, a kőolaj-, a gáz- és a villamosenergia-ipar az igényeknek megfelelően teljesíti negyedik ötéves tervében előírt feladatait. az idén 1970-hez viszonyítva mintegy 15 százalékkal több energiát kap az ország. a szénhidrogén-felhasználás növelése lehetőséget nyújtott a szénbányászatban a termelés ésszerű koncentrálására, amelynek eredményeként az egy aknára jutó termelés 40, a termelékenység pedig mintegy 50 százalékkal emelkedett. az utóbbi években 26-27 millió tonna közötti szinten állandósult a széntermelés volumene, s az idei előirányzat szerint is 27 millió tonna szenet adnak át a felhasználóknak a bányászok. ebben az évben az erőművek veszik át a széntermelés 64 százalékát, s távlatban is az erőműhálózat lesz a legnagyobb szénfelvevő, ami egyúttal azt jelenti, hogy bányafelhagyásokra csak azokon a területeken kerül sor, amelyek a szénvagyon kimerülése vagy egyéb objektív körülmény ezt elkerülhetetlenné teszi. a szénbányászatban új szakaszt jelent a nagy kapacitású külfejtések üzembehelyezése. így a visontai thorez külfejtés a teljes kapacitás elérése után évente csaknem 8 millió tonna lignitet termel, mégpedig a mélyművelési bányászatnál tízszer magasabb termelékenységgel, s ezzel a 800 megawattos gagarin hőerőmű gazdaságos szénellátását biztosítja.

a kőolajfeldolgozó ipar ebben az évben az 1970. évi hat millió helyett 8.7 millió tonna különböző terméket állít elő, amelynek elhelyezését a szolgáltató és töltőállomás-hálózat gyors ütemű bővítésével segítik. a tervidőszak kiemelt feladata a földgázfelhasználás központi fejlesztési programjának megvalósítása, amely szerint a múlt év végéig 628.000 lakás kapott földgáz- és vezetékesgáz-ellátást, s ezzel a szolgáltatással 1975 végéig összesen 700.000 lakást látnak el. ebből 300.000 otthonban a fűtést is gázzal oldják meg. különösen jelentős a propán-butángáz ellátás, amelyből 1973. végéig 1.445.000, 1975 végére pedig 1.6 millió háztartás részesül, ami európai viszonylatban is kiemelkedő eredmény.

/folyt.köv./

- 45 -

16.35/um

NA 17to

bb 65./ ujjászervezik ...1.folyt./um
a villamosenergia-ipar tavaly a népgazdaság 22.3 milliárd kilowattóra villamosenergia igényének fedezetét biztosította, ami 7.7 százalékkal volt nagyobb az előző évinél. a kormány külön költségvetési juttatással segítette a villamoshálózat bővítését. így tavaly 3250 kilométer hosszú villamoshálózat épült, és két új nemzetközi összeköttetés létesült. az idén 74.000 új fogyasztó bekapcsolását és 3400 kilométer hosszú villamoshálózat építését tervezik. az ország várható villamosenergia-igénye ebben az évben 23.8 milliárd kilowattóra, amely 8 százalékkal haladja meg a múlt évit.

a népgazdaság energia-szükségletének mintegy 56 százalékát hazai termelésből, 44 százalékát pedig importból fedezzük az idén. az import energia-hordozók túlnyomó részét szocialista országoktól, elsősorban a szovjetuniótól kapjuk, s energia-elátásunknak mindössze 5-6 százaléka származik nem szocialista forrásból. ez a viszonylag kis részarány is nagy mennyiséget jelent. ebben az évben mintegy egymillió tonna kőolajat és 400.000 tonna kőolajterméket importálunk közel-keleti és más tőkés piacokról.

a tőkés országok olajválsága a magyar energiaellátás biztonságát nem zavarta, hiszen az energiahordozók döntő többségét a kgst integrációs program keretében, a tervek szerint előírt mennyiségben és változatlan árakon kapjuk. a tőkés piacról beszerzett kőolajat azonban csak magasabb áron vásárolhatjuk meg, s a jelentős többletköltség indokolja a megfontoltabb felhasználást, a takarékosagot.

a tőkés kőolaj- és kőolajtermék-import csökkentése érdekében tavaly jelentős felmérést végeztek, hogy az ipar csak olyan helyen térjen át széntüzelésről fűtőolaj- vagy gázfelhasználásra, ahol azt a technológia, a környezetvédelem vagy a műszaki követelmények elkerülhetetlenné teszik. a többszáz üzemre kiterjedő vizsgálat alapján 200.000-300.000 tonna ipari szénfogyasztás felváltása, megszüntetése maradt el. a szénfelhasználás stabilizálására tett intézkedések alapján a korábbinál nagyobb arányban használják ki a meglévő széntüzelésű erőműveket. így 1975-ben mintegy egymillió, 1980-ra pedig 2.5 millió tonnával több szénét használnak fel majd a hazai erőművekben. a közel-keleti kőolajimport csökkentésére adott lehetőséget a hazai földgáztermelés növelése is. a gázipar 100 millió köbméterrel teljesítette túl első negyedévi termelési tervét. ugyanakkor a fűtőolaj- exportot is jelentősen csökkentettük. ezek a intézkedések lehetővé tették, hogy a közel-keleti kőolajbehozatalt 300.000 tonnával mérsékeljék anélkül, hogy ez a hazai fogyasztók ellátását zavarná.

/folyt.köv./
16.40/um

- 46 -

NA 1720

bb 65./ ujjászervezik ... 2.folyt./um

a magas világpiaci árak következtében jelenleg a gázolaj- és a tüzelőolaj-igények kielégítése okozza energiagazdálkodásunkban a legnagyobb gondot, hiszen a fogyasztás meghaladja a iv. ötéves tervben eredetileg meghatározott mennyiséget. a lakosság olajkályha állománya ugyanis már 1973-ban elérte a kétmilliót, s a fűtőberendezések tüzelőanyagellátása már nagy terheket ró a népgazdaságra. a gáz- és tüzelőolaj világpiaci ára 5-8 -szorososan, esetenként tízszeresen is meghaladta a hazai fogyasztói árat. érthető tehát, hogy a következő években mérsékelni kell az olajkályhák számának növekedési ütemét. a számítások szerint az évente forgalomba hozott olajkályhák számát a következő néhány évben a korábbinak felére kell csökkenteni. megkezdtek az ipari és mezőgazdasági gázolaj- és tüzelőolaj-fogyasztás felülvizsgálatát is, hogy ahol lehet, ezt az energiahordozót földgázzal vagy fűtőolajjal helyettesítsék. a vizsgálatok első eredményei is azt mutatják, hogy sok lehetséges nyílás nyílik ilyen megtakarításra.

az energia-takarékosság fokozott követelményének megfelelően újrá kell szervezni az ugynevezett energia-racionalizálási programot, amellyel az utóbbi másfél évtizedben a különböző vállalati beruházások eredményeként mintegy másfél millió tonna szénmel egyenértékű energiamegtakarítást sikerült elérni. e vállalati beruházásokat jelentős összeggel támogatta az állam is. 1974-ben és az v. ötéves tervben - a javaslatok szerint - az energiamegtakarítást célzó beruházások mellett előtérbe kerülnek a kőolajtermék megtakarítását eredményező befektetések, amelyekre az idén már ugyancsak jelentős összegeket biztosított a kormány. a minisztériumok és országos főhatóságok intézkedési tervei szerint a vállalatok felülvizsgálják energetikai berendezéseiket, és javaslatokat tesznek a takarékosabb gazdálkodásra. a mezőgazdaságban máris értékes javaslatokat kaptak a tüzelőolaj üzemű szárítók automatizálására, amellyel megakadályozható a termékek túlszárítása, és ezzel ugyanakkor energiát takarítanak meg. az érdekelt minisztériumok ujjászervezik főenergetikusi szervezetüket, elsősorban az energia-takarékosság következtetés irányítása érdekében. a nehézipari minisztérium a szigorubb gazdálkodás céljából nemrégiben adott ki új rendeletet, amely szerint minden berendezéshez - ha gázolaj-, vagy tüzelőolaj-fogyasztása az évi 200 tonnát meghaladja - központi kijelölést és engedélyt kell kérni.

/folyt.köv./

- 47 -

16.45/um

NA 1721

bb 65. / ujjászervezik ... 3. folyt./um

az energiaellátás költségeinek növekedésével összefüggésben megkezdtek az v. ötéves tervben életbeléptetendő új energiahordozó-árak előzetes vizsgálatát. az egyes energiahordozók egymáshoz viszonyított arányait vizsgálják. elsősorban a kőolajtermékek és a földgáz termelői áránál kell számolni bizonyos emelkedéssel az v. ötéves tervben. alapos vizsgálat tárgya az is, hogy a tőkés kőolajár növekedéséből mennyit viseljenek az energiafogyasztó vállalatok, és mennyit az állami költségvetés.

dr. szekér gyula értékelte az 1964-ben jóváhagyott energiapolitikai koncepció megvalósítását. az alapvető cél az volt, hogy a fogyasztói igényeket biztonságosan és gazdaságosan, a lehető legkisebb társadalmi ráfordítással elégítsük ki, s a magyar energiagazdálkodás teljesítette ezeket a követelményeket. az energiafelhasználás szerkezeti átalakítása jelentős megtakarításokat eredményezett. többek között a generátorgáz termelését a földgáz- és fűtőolaj-felhasználással váltották fel a kohászatban, az építőanyagiparban és a timföldgyárakban, s így a tüzelőberendezések hatásfoka mintegy 40 százalékkal javult. a vasut dieselesítésével és villamosításával a rossz hatásfoku gőzvontatás arányát 20 százalékra csökkentették. az országos földgázhálózat kiépítését pedig lehetővé tette a főváros gázellátásának biztos alapokra helyezését. így budapest évente egymillió köbméter földgázt kap, annyit, mint amennyit tíz óbudai gázgyár termelne évente.

most már nemcsak a következő ötéves tervidőszak végéig, hanem 15-20 évre előre vizsgálják a népgazdaság energetikai fejlesztésének legfontosabb irányait. ebből kitűnik, hogy nagyobb gondot kell fordítani a gazdaságosnak ítélt hazai energiaforrások feltárására és hasznosítására. ezért erőteljesen növelik a szén-, a kőolaj- és a földgázvagyon kutatását. a hosszú-távú elemzések alapvető tapasztalata, hogy növekszik az energiagazdálkodásban és a szocialista gazdasági integráció szerepe, jelentősége. így tovább kell fejleszteni a nemzetközi együttműködést a szocialista országokkal, elsősorban a szovjetunióval. a kőolajipar távlati feladatainak kijelölésekor abból indultak ki, hogy az ellátás bázisa ezután is a mintegy évi 2 millió tonnás szinten állandósuló hazai termelés, s a növekvő szovjet kőolajimport. távlatban azonban szükség van a közel-keleti kőolaj behozatalára is, ezért épül fel az adria kőolajvezeték.

/folyt.köv./

- 48 -

16.50/um

M 17¹⁵

bb 65. / ujjászervezik ... 4.folyt./um

a mind jobban növekvő villamosenergia-igények kielégítésében a hazai szénre telepítendő széntüzelésű erőművek és az atomerőművek létesítése kerül előtérbe. ennek megfelelően már megkezdtek a bükkábrányi lignit-külfejtésre telepíthető mintegy 2000 megawatt teljesítményű bükki energetikai kombinát előkészítő munkáit és a beruházási javaslat kidolgozását. hozzáfogtak az oroszországi erőmű bővítésének műszaki-gazdasági értékeléséhez is. a paks határában épülő első atomerőmű két szovjet 440 megawattos reaktor-blokkját 1980, illetve 1981 elején helyezik üzembe, de a telephelyet máris úgy alakítják ki, hogy az erőművet később 4000 megawattosra bővíthessék. biztonsági berendezéseit is eleve úgy tervezik, hogy az elképzelhető legnagyobb hibában esetén - amelynek valószínűsége egészen csekély - se léphessen ki annyi sugárzó anyag, amely a környék lakóinál sugárbetegséget okozhatna.

a villamosenergiaellátás jelentős bővítése érdekében kerül sor az v. ötéves tervben a kgst-országok 750 kilovoltos távvezetékek megépítésére. ezzel az összeköttetéssel 1980-ig 1350 megawattal növekedhet a szovjetunióból származó villamosenergia importja.

az energiapolitikai koncepció hosszú távra érvényes alapvető céljai tehát ma is helytállóak. a koncepció azonban nem merev dogma, végrehajtásában igazodni kell az adott időszak követelményeihez. éppen ezért nagy gondot kell fordítani az energiahordozók ésszerű felhasználására és az energiatakarékosságra.

dr. szekér gyula miniszter és dr. csikós nagy béla államtitkár ezután válaszolt az újságírók kérdéseire./mti/

bb 64. szocialista brigádok közművelődési vetélkedője - a könyvtári hálózatról tanácskoztak heves megye országgyűlési képviselői

vid-fm-ju la

1974. április 17.

az országgyűlési képviselők heves megyei csoportja szerdán egerben a megye könyvtári ellátottságának helyzetéről, feladatairól tanácskozott. orosz bertalanné, a heves megyei könyvtár igazgatója beszámolójában rámutatott arra, hogy heves megyében jelenleg már a legkisebb településre is kiterjed a könyvtári hálózat. a megye gyorsipari iparosodása, a korszerű termelési módszerek elterjedése éppúgy, mint a művelődés iránti fokozott igény következtében előtérbe került a könyvek iránti érdeklődés, megnövekedett a könyvtárak szerepe.

a megye könyvtár-hálózata - az állomány fejlesztése mellett - a szakosított tájékoztató szolgálat szervezését is tervbe vette. számos helyi jellegű irodalmi termék is megjelent az utóbbi években a megyei könyvtár gondozásában.

/ folyt. köv./

16.35/ju

- 49 -

bb 64. / szocialista brigádok ... 1. folyt./-ju

az előadó elmondotta, hogy 1970. óta újabb fellendülés tapasztalható a könyvtári hálózat fejlődésében, ugyanakkor a községi településeken fenntartott könyvtárak között indokolatlanul nagyok a különbségek, rendszerint annak következtében, hogy a helyi szervek fontosnak tartják, vagy elhanyagolják a lakosság könyv iránti igényeinek kielégítését.

a tanácsok által fenntartott könyvtári hálózat mintegy 150 fiókjában 730 ezer kötetet tartanak számon, de ebből mindössze 44 könyvtár rendelkezik ötezernél több kötettel. a többi szolgáltató hely ellátottsága elmaradt az igényektől.

a tanácskozáson bejelentették, hogy heves megyében - a tanácsok, a szakszervezetek és a kiszervezésében - elindították a szocialista brigádok közművelődési vetélkedőjének mintegy másfél éves programját. ennek az érdekes kezdeményezésnek a keretében fokozottabban irányítják majd a figyelmet a mezőgazdasági és ipari üzemekben egyaránt a könyvekre, az olvasásra is. a vetélkedőbe mintegy 250 szocialista brigád küldte el benevezését.

az országgyűlési képviselők ezt követően jóváhagyták az 1974. évre szóló munkatervüket, amely szerint az idén elsősorban a megye élelmiszergazdaságának vizsgálatát helyezték előtérbe.
/mti/

--

bb 66. nemes dezső látogatása komárom megyében

vid/fm-/ju la

1974. április 17.

nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja szerdán komárom megyébe látogatott. először az esztergomi városi pártbizottságot kereste fel, ahol mokri pál, a komárom megyei pártbizottság titkára és rácz béla, az esztergomi városi pártbizottság első titkára köszöntötte. komárom megye, illetve esztergom város fejlődéséről, társadalmi, politikai és gazdasági helyzetéről mokri pál adott tájékoztatást. az eszmecsere után nemes dezső vendéglátói társaságában látogatást tett az elektronikus mérőkészülékek gyárának esztergomi üzemében. az üzem munkájáról, terveiről király lászló igazgató és papp miklós, a pártszervezet titkára tájékoztatta a vendégeket. a gyárlátogatás a szocialista brigádvezetőkkel való találkozással zárult. ezután az esztergomi technika házában tartott nagyaktíván nemes dezső az időszaki politikai kérdésekről tartott tájékoztatót.

/ folyt. köv./

16.45/ju

NA 17°

- 50 -

bb 66. / nemes dezső ... 1. folyt./-ju

a látogatás következő állomása a tokodi aranykalász termelőszövetkezet volt, ahol kádár lászló, a tsz elnöke számolt be a közös gazdaság munkájáról. /mti/

--

bb 67. Lovasnapok, hidivásár, virágkarnevál a hajduságban

Vid/fm-ju la

1974. április 17.

tavaly csaknem hétszáz ezer hazai és külföldi vendég kereste fel a hajduságot, - közölték szerdán debrecenben, a hortobágyi intéző bizottság ülésén. az ülésen dr. angyal lászló, a hortobágyi intéző bizottság titkára bejelentette, hogy a hortobágyi nemzeti parkban az idén június 28.- 29.- 30-án jubileumi nemzetközi lovasnapokat rendeznek. a pusztai lovasprogramot most bonyolítják le tizedik alkalommal. a hortobágy ad otthont az idén is - mint minden évben - az ugynevezett hidivásárnak, amely augusztus 18-19-20-án kerül megrendezésre.

az intézőbizottság ülésén jelentették be, hogy az idei esztendőben is megtartják a debreceni virágkarnevált, amely alkalmunk ünnepén a legnagyobb tömegeket vonzza a hajduság fővárosába. az alföldi fürdőváros, hajduszoboszló július utolsó hetében idegenforgalmi napok és nemzetközi fürdőbál színhelye lesz. /mti/

--

vbb 68. fotókiállítás a xiii. kerületben

t zsu/gk um hi la

1974. április 17.

szerdán a hazafias népfront xiii. kerületi elnökségének helyiségében megnyílt „a falu a szocializmus útján”, című kiállítás. a január 1-e óta vándorló tárlat összehasonlító adatokkal, felmérésekkel, s körülbelül hatvan tablón elhelyezett színes fotókkal mutatja be a parasztság életének, anyagi és szociális helyzetének változását a felszabadulástól napjainkig. az április 30-ig megtekinthető kiállítást grossmann józsef, az mszmp xiii. kerületi bizottságának titkára nyitotta meg. /mti/

--

17.25/um

- 51 -

NA 17°

bb 69. képviselők termelőszövetkezeti szemlén - tompa nagyközségben tanácskozott a bács-kiskun megyei képviselőcsoport

vid/um fm la

1974. április 17.

ispánovits márton elnökletével szerdán a kiskunhalasi járás tompa nagyközségében tanácskozott az országgyűlési képviselők bács-kiskun megyei csoportja. az ülésen - amelyen az országgyűlés soron következő ülészakának előkészületeiről, s a zöldségtermesztés helyzetéről tárgyaltak - részt vett dr. horváth istván, a megyei pártbizottság első titkára is. a családjogi törvény módosításával kapcsolatos kérdésekről dr. bodóczky lászló, a megyei bíróság elnöke tájékoztatta a képviselőket.

ezt követően a zöldségtermesztési kormányprogram megvalósításának megyebeli vonatkozásairól számolt be dr. glied károly megyei tanácselnök-helyettes. többek között elmondta, hogy bács-kiskunban kialakultak a zöldségtermesztés bázisgazdaságai, s több tsz-társulást is szerveztek az ellátás javítása érdekében.

mindkét téma nagy érdeklődést váltott ki az ülésen. a vitában részt vett molnár istván kalocsai, kállai árpádné kecskeméti, kelemen sándor kiskőrösi, nagy csaba kiskunhalasi, angyal jános tiszakécskei, raffai sarolta kalocsa-vidéki képviselő, dr. molnár frigyos, a szövetség elnöke, kecskeméti, valamint nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, kecskeméti képviselő, s dr. horváth istván, a megyei pártbizottság első titkára.

a megye képviselői délután a tompai kossuth termelőszövetkezetbe látogattak, amely ugyancsak bázisgazdaságként vesz részt a zöldségtermesztés megyei programjában./mti/

-.-

bb 70. megkezdődött a veszprém megyei borverseny

vid/um fm la

1974. április 17.

badacsonylábdiban szerdán megkezdődött a veszprém megyei borverseny. a híres történelmi borvidékek, badacsony, balatonfüred, csopak és somló legjobb termései - összesen 170 minta - versenyeznek az érmeért és a helyezésekért. örvendetes, hogy a hajdani hírnevét a korábbi években feledtető somló-vidék ismét 21 mintával szerepel a versenyen. az első napi zsűrizés eredménye máris jó átlagra utal: hatvan mintából tizenhat bornak ítéltek oda aranyérmet./mti/

-.-
- 52 -

17.23/um

M 17 II

bb 71. hátrányos helyzetben a szakszövetkezeti asszonyok - lajosmizsén tartotta ülését a tot nőbizottsága

vid/um fm la

1974. április 17.

szerdán lajosmizsén tartotta kibővített ülését a termelőszövetkezetek országos tanácsának nőbizottsága. napirendjén a szakszövetkezetekben dolgozó nők munka- és életkörülményeinek helyzete, sorsuk további alakulása szerepelt. a vitához - amelyre meghívták az érdekelt területi tsz-szövetségek nőfelelőseit is - dr. bodó istvánnak, a szegedi tsz területi szövetség nőbizottsága titkárának előre kiadott szöveges beszámolója nyújtott alapot.

megállapították, hogy az országban a mintegy 280.000 hektáron működő szakszövetkezetek gazdaságilag elmaradtak, s nem nyújtanak folyamatos munkaalkalmat, megélhetést tagjaiknak. jellegük kisárutermelő, s területüknek alig harminc százalékán folytatnak közös tevékenységet, a többi családi művelésre marad. a szakirányítás hiánya, az eszközszegénység az egyébként is kedvezőtlen természeti adottságu tájakon csak fokozza az elmaradottságot, s növeli az elvándorlást. ebből adódóan az összterületnek 25-30 százaléka minden évben műveletlen marad. az avult termelési forma, az elszigeteltség hátrányos helyzetet teremt az itt élők számára. a felmérések szerint a szakszövetkezetekben - mivel legtöbbször a férfiak másutt vállalnak munkát - a nőké a gazdálkodás gondja. bács-kiskun megyében - ahol a legtöbb szakszövetkezet működik - a tagság 44 százaléka nő. ezek munkája is többnyire a háztáji gazdálkodás, mivel a szakszövetkezet nem tud számukra állandó munkalehetőséget biztosítani. ebből adódóan számos társadalmi juttatásból kimaradnak. ezek közül is leginkább sérelmezik, hogy nem részesülhetnek gyermekgondozási segélyben a szülőanyák.

a vitából kitűnt az is, hogy a szakszövetkezetekben hiányzik a technika állandó jelenlétének tudatformáló hatása az emberekre. a gazdaságok többségében még hagyományos formában termelnek, nehéz fizikai munkával állítják elő termékeiket.

a megoldást - állapították meg az ülés résztvevői - a közös tevékenység fejlesztése, állandó munkaalkalom megteremtése jelentené. ott, ahol kialakították a nagyüzemi munkafeltételeket, megmaradnak a fiatalok is, s jövőt találnak a mezőgazdaságban. javasolták, hogy tartsanak több, korszerű termelési bemutatót, ahol a parasztasszonyok tapasztalatokat szerezhetnek a háztáji gazdaság reformjához, életkörülményeik javításához.

/folyt.köv./
17.32/um

- 53 -

M 17 II

bb 71./ hátrányos helyzetbenfolyt./um

az ülés résztvevői is üzemlátogatással zárták programjukat. a helybeli kossuth szakszövetkezet munkájával ismerkedtek. itt példásan egyeztetették a háztáji és a közös tevékenységet, gazdasági alapot teremtettek a mezőgazdasági üzemfejlesztéshez. száz-tíz nőt foglalkoztató fólia-telepet tartanak fenn, ahol évente mintegy husz millió forint értékű terméket állítanak elő a mezőgazdaság, illetve az ipar számára. földterületük több mint fele már közösen művelik, s átmenetileg a tagok háztáji gazdaságában tartják a szakszövetkezet tenyésztő-állatállományát, s ezért ledolgozott munkanapokért jónak jóvá az asszonyoknak. közös tevékenységgel vállaltak részt a zöldségprogramból is. a háztáji gazdaságokban fólia alagutak alatt termelik afriess zöldséget, a szamócat./mti/

--

vbb 72. a külkereskedelem kiváló vállalatjai

1974. április 17.

gk-ju sl la

szerdán a külkereskedelmi minisztérium vezetőinek és a kpvdz elnökségének együttes ülésén értékelték a külkereskedelmi vállalatok 1973. évi tevékenységét és odaitélték a kitüntetéseket a legjobb eredményeket elért külkereskedelmi vállalatoknak. a külkereskedelmi minisztérium és a kpvdz elnöksége vándorzászlójával és „kiváló vállalat”, címmel a chemolimpex és a mineralimpex külkereskedelmi vállalatokat tüntették ki. a kiváló vállalat címet nyerte el az agrimpex, a hungarofrukt, a hungarotex és a metrimpex vállalat. a szakma kiváló brigádja címet a chemolimpex zrínyi ilona szocialista brigádja nyerte el. /mti/

--

bb 73. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

1974. április 17.

-ju la

41. magyar és bolgár műfordítók találkozója
42. vízügyi delegáció utazott bagdadba
43. új hangversenysorozat az iparművészeti muzeumban
44. radnóti emlékünnepségek
45. hungaroplast, 74
46. mezőgazdasági gépesítési tanácskozás
47. fiatalok a számítástechnikáért
48. ünnepi rendezvények a lengyel felszabadulás tiszteletére
49. másodfoku vízkorlátozás miskolcon

/ folyt. köv./

18.00/ju

N 1805

- 54 -

bb 73. / a belföldi ... 1. folyt./-ju

50. dusított érc
51. a szot és az írószövetség vezetőinek megbeszélése
52. vízügyi laboratórium
53. koktél a csehszlovák klubban
54. széphalom és veszprém
55. dr. stark Antal csehszlovákiaába utazott
56. nemzetközi dráva-konferencia
57. számítógép bemutató
58. pest megye idegenforgalma
59. gorkij nyelviskolások versenye
60. rendelet a felsőoktatási intézmények nappali tagozatán tanuló fiatal szakmunkások helyzetének rendezéséről
61. élelmiszeripari küldöttség utazott a skandináv országokba
62. új hűtőgépcsald
63. a kálvin tér forgalmi rendje
64. a heves megyei képviselőcsoport ülése
65. szekér gyula sajtótájékoztatója
66. nemes dezső látogatása komárom megyében
67. lovasnapok, hidivásár
68. fotokiállítás
69. a bács megyei képviselőcsoport ülése
70. borverseny
71. a tot nőbizottságának ülése
72. a külkereskedelem kiváló vállalatjai
73. hírjegyzék

/mti/

--

bb 74. ülést tartott a magyar szolidaritási bizottság

1974. április 17.

gk-ju hi la

szerdán ülést tartott a magyar szolidaritási bizottság elnöksége és megvitatta a szolidaritási bizottság tevékenységéről szóló jelentést. meghallgatta harmati sándornak, a bizottság elnökének az afro-ázsiai népek felszabadításáért küzdő szervezet bagdadi 11. vb-üléséről szóló jelentését. tudomásul vette rostás istvánnak, a szolidaritási bizottság chilei akcióbizottsága elnökének az akcióbizottság eddigi tevékenységéről szóló jelentését, majd megvitatta a soron következő feladatokat. az elnökség csatlakozott a május 9-én kezdődő béke és barátság hónap megrendezésére szóló felhíváshoz és megjelölte a szolidaritási bizottság ebből eredő feladatait. /mti/

--

18.15/ju

- 55 -

N 1805

vbb 75. dr. timár mátyás szófiába utazott

tm-ju la

1974. április 17.

dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, a magyar-bolgár gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság magyar tagozatának elnöke szerdán a bizottság 12. ülészakára szófiába utazott. az ülészak tárgyalásain részt vesz hont jános, az országos tervehivatal elnökhelyettese, az együttműködési bizottság magyar tagozatának helyettes elnöke, dr. lőrinc imre nehézipari minisztériumi államtitkár, és dr. heiczman jános kohó- és gépipari miniszterhelyettes, a bizottság tagjai. bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, dr. gál tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője, és sz. iliev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

--

bb 76. időjárásjelentés

tm-ju la

1974. április 17.

a meteorológiai intézet jelenti április 17-án, szerdán 19 órakor:

hűvös, szeles idő

várható időjárás csütörtök estig: délen és keleten erősen felhős idő, többfelé esővel. máshol változóan felhős idő, néhány helyen futó esővel. élénk, napközben többfelé megerősödő északi, északkeleti szél. hűvös marad az idő. Legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 7-12 fok között. /mti/

--

18.45/ju

- 56 -

NA 18⁰⁰

bb 77. parlamenti bizottságok vitafórumán a családjogi törvény

t pr/pá-ju hi la

1974. április 17.

dr. pesta lászló elnökletével szerdán a parlamentben együttes ülést tartott az országgyűlés szociális és egészségügyi, valamint jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága. a tanácskozáson - amelyen részt vett apró Antal, az országgyűlés elnöke, dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke, dr. katona zoltán, a legfőbb ügyész első helyettese is - a képviselők a házasságról, a családról és a gyámságról szóló törvény módosításának tervezetét elemezték. / a tervezet várhatóan a tavaszi ülészakon kerül az országgyűlés plénuma elé./

dr. korom Mihály igazságügyminiszter tájékoztató előadásában leszögezte, hogy nagyjelentőségű, nagy érdeklődéssel kísért törvényjavaslat sorsáról döntenek a képviselők, amelyek társadalmi fontosságát az elmúlt hetekben, hónapokban lezajlott széleskörű, nyilvános vita is igazolta. a házasságról, a családról és a gyámságról szóló törvényt az országgyűlés 22 esztendője alkotta meg, s jóllehet a magasszintű paragrafusok jelentős mértékben segítették az új fogalmu családi viszonyok szocialista tartalmu fejlődését, az azóta bekövetkezett gyökeres politikai, gazdasági és kulturális változások további igényeket támasztanak a házasság és a család védelmére, a nők egyenjogúságának kiterjesztésével, a házastársak és a családtagok felelősségének fokozásával, a gyermek érdekeinek még jobb biztosításával kapcsolatban. a jelenlegi törvény számos rendelkezése időtállóan bizonyult, ezért a miniszter kérte a képviselőket, hogy ezeket erősítsék meg.

a törvényjavaslat főbb rendelkezései számos új elvi megoldást tartalmaznak, ezek közül a legfontosabbak: meg kívánják előzni a könnyelmű, meggondolatlan házasságkötéseket, fokozni kívánják a házastársak felelősségét egymás és a társadalom iránt. célul tűzik ki a családi kapcsolatok erősítését, a gyermek érdekeinek fokozott védelmét.

/ folyt. köv./

19.15/ju

- 57 -

NA 20⁰⁰

bb 77. / parlamenti ... 1. folyt./-ju

dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter azt a vélt ellentmondást világította meg, amely a biológiai érettség gyorsulása és a házasságkötés korhatárának felemelése között van. elmondotta, hogy ma a fiatalok ugyan az érettség, a fejlődés jegyeit valóban korábban mutatják, mint egy évszázaddal ezelőtt, s ilyen értelemben valóban van biológiai akceleráció, de a biológiai fejlettség nincs összhangban a serdülők szellemi, intellektuális és pszichológiai fejlődésével. ezért feltétlenül helyes a házasságkötés korhatárának bizonyos fokú szigorítása. a miniszter kitért arra is, hogy a társadalmi vita során gyakorta elhangzott: tegyék kötelezővé a házasságkötést megelőző orvosi vizsgálatot. hogy ez mégsem szerepel a tervezett passzusok között, annak oka igen egyszerű: szocialista egészségügyünk ma már olyan szűrővizsgálati hálózattal rendelkezik, amely a veszélyes betegségeket a házasságkötéstől függetlenül, igen eredményesen felkutatja, gyógyítja.

a tájékoztatókat követő vitában számos képviselő kért és kapott szót. központi témája volt az eszmecserének a házasságkötés életkorának meghatározása; többen úgy vélték, hogy még a javaslat tartalmazta „minimum életkornál”, is szigorubbak lehetnének. a két bizottság tagjai felelősséggel keresték: általában melyik az az életkor, amelyben a leányok és fiúk tudata, jelleme már kiforrott ahhoz, hogy a házasságkötés valóban átgondolt legyen, figyelemmel a születendő gyermek anyagi, értelmi nevelésének, gondozásának követelményeire is. sokan hangsúlyozták a gyámhatóságok tevékenységének fontosságát, megállapítva, hogy eddig is csak akkor engedélyezték a kiskorúak házasságkötését, ha várható volt, hogy a tervezett házasság társadalmilag is betölti rendeltetését. örömmel üdvözölték az örökbefogadás új rendelkezéseit, hozzáfűzve, hogy a jogi eljárás eddig gyakorlatán talán rövidíteni lehetne. a legtöbb képviselő maga is résztvevője volt a népfront, a nőtanács, a szakszervezetek, a társadalmi és állami szervek rendezte vitáknak, s így „első kézből”, számoltak be az ott elhangzottakról. ezekben a vitákban a felszólalók egybehangzóan mondták: az idő nem járt el a család intézménye fölött, feltétlenül indokolt azonban, hogy a törvényi szabályozás vegye figyelembe a társadalmi viszonyok mai fejlettségi színvonalát, a jövő fejlődési irányát.

/ folyt. köv./

19.25/ju

NA 2000

- 58 -

bb 77. / parlamenti ... 2. folyt./-ju

a bizottságok tagjai jó néhány szövegpontosító javaslatot tettek, néhány kérdésben a döntés az országgyűlés plenáris ülésére vár. a felszólalások között egyébként elhangzott, hogy a törvény - ha az országgyűlés szentesíti - megjelenik ugyan majd a magyar közlönyben, azt azonban igen kevesen forgatják. a paragrafusoknak nagyobb nyilvánosságot kellene biztosítani, érdekes lenne népszerű formában a házasságkötés előkészítéséről, a családalapítókhoz eljuttatni. a vita summája talán az egyik hozzászólásban elhangzott szavakkal fogalmazható meg: humánus, szociális tartalmu, gyermekcentrikus törvény van készülõben.

a vitában felszólalt dr. noszkay aurél, dr. nezvál ferenc, pongrácz imréné, dr. mátyay pál, bánáti gézáné, imri gyula, dr. lakatos pál józsef, dr. radnai éva, karkus sándor, tót szilveszterné, dr. szokola károlyné, dr. szép zoltán, sebesi lászlóné, ujhelyi sándorné, dr. bene zoltán és nics jános országgyűlési képviselő. /mti/

--

bb 78. átcsoportosításokkal javítják a főváros orvosellátottságát - ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t mir/gk um hi la

1974. április 17.

szerdán ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága. egyebek között megvitatták a budapesti egészségügyi hálózat fejlesztésének gondjait és határozatot hoztak a járóbeteg-ellátás városrészek közötti aránytalanságainak átszervezésével történő fokozatos felszámolására.

mint a végrehajtó bizottság megállapította, 1973-ban sikerült elérni, hogy a főváros minden kerületének önálló rendelőintézete legyen. a kerületek rendelőintézeti óraszámainak megoszlása azonban jelentősen eltér egymástól. 1972-ben ugyan már hoztak bizonyos intézkedéseket az aránytalanságok enyhítésére, a lakótelepi építkezések következtében azonban ezek a feszültségek tovább növekedtek.

/folyt.köv./

- 59 -

19.35/um

NA 2000

bb 78. /átcsoportosításokkal ...folyt./um

a lakosság száma elsősorban a jól ellátott belső kerületekben csökkent, a nagyarányú lakásépítkezések által érintett külső városrészekben - különösen a iii., a xi., a xiv. és a xv. kerületben - azonban alig változott. kirívó példaként az v. és a xviii. kerületet említették: az v. kerületben például tízezer lakosra több mint kétszer annyi rendelőintézetű óraszám jut, mint a xviii. kerületben. különösen nagyok az egyes kerületek közötti aránytalanságok a gyermekellátás és a legfontosabb orvosszakmák - a sebészet, a szülészet-nőgyógyászat, ideggyógyászat, az onkológia, az urológia, a szemészet, a fül-orr-gege, a röntgen, az ekg és az ortopédia - területén.

a végrehajtó bizottság ezért úgy döntött, hogy a legjobban ellátott kerületek rendelőintézetű óraszámaitól orvosi állásokat képeznek és ezeket átcsoportosítással a legnagyobb gondokkal küzdő kerületeknek adják át. a vb tagjai azonban hangsúlyozták, hogy ez csak szükségmegoldás, hiszen országsszerte lényegesen több az orvosi állás, mint az orvos, vidéken pedig az orvoshiány a fővárosinál is súlyosabb. a meglevő gondokon ezért elsősorban átcsoportosításokkal próbálnak segíteni. ezzel függ össze az az intézkedés, hogy az új orvosi állások számának növelését átmenetileg mérsékeltek és meghatározták azt is, hogy a kórházakban a szakorvosok aránya nem haladhatja meg az 50 százalékot. így a kórházi ellátás területén dolgozó orvosok egy részét ugyancsak a járóbeteg-ellátás területére irányíthatják át. az átcsoportosítást a végrehajtó bizottság döntése szerint a fővárosban 1975. január 1-től két év alatt fokozatosan valósítják meg./mt1/

--

bb 79. a „Jenufa”, előadása az operaházban

t bc/tm um hí la

1974. április 17.

a magyar-csehszlovák barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés aláírásának 25. évfordulója alkalmából az állami operaházban szerdán este előadták Janáček Jenufa című operáját.

az előadáson részt vett dr. Gosztonyi János művelődésügyi miniszterhelyettes, s ott voltak a külügyminisztérium, a kulturális kapcsolatok intézetének képviselői. jelen volt dr. Václav Moravec, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete is./mt1/

--
- 60 -

19.40/um

MA 20⁴⁵

bb 80. a Kisz központi bizottságának ülése

t pr/gné um -ju hí la

1974. április 17.

Főcze Lajosnak, a Kisz kb titkárának elnökletével szerdán összeült a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség központi bizottsága. a tanácskozáson részt vett aczél György, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese és Pullai Árpád, az MSZMP központi bizottságának titkára. meghívót kapott az ülésre a minisztertanács több tagja, a fővárosi, a megyei, a megyei városi pártbizottságok számos első titkára, illetve titkára, a társadalmi és tömegszervezetek ifjúsági kérdésekkel foglalkozó, vezető beosztású munkatársa, eljöttek az MSZMP kb ifjúságpolitikai bizottságának tagjai, s ott volt több nagyüzem és felsőoktatási intézmény pártbizottságának titkára is.

a központi bizottság ülésének első napirendi témájaként az ifjúsági szövetség munkájának néhány időszerű kérdéséről szóló határozattervezetet vitatta meg - a témáról dr. Maróthy László, a Kisz központi bizottságának első titkára tartott előadást.

előljáróban leszögezte: - a Kisz eszmei, politikai határsának, a Kisz-tagok erkölcsi, politikai, világnézeti elkötelezettségének és kiállásának, az alapszervezetek aktivitásának és fegyelmének növelése - így summázhatók a határozatban foglalt gondolatok, ezt a célt szolgálják a határozatban megjelölt teendők.

- ifjúsági szövetségünk az elmúlt két esztendőben kedvező társadalmi légkörben végezte munkáját, az ifjúság összehangolt szocialista neveléséhez, élet- és munkakörülményeinek javításához a párt ifjúságpolitikai határozatának gyakorlati megvalósítása és az ifjúsági törvényt életbelépése teremtett mind jobb feltételeket. nőtt az ifjúság társadalmi súlya, szerepe, példás tények igazolják, hogy a választott testületekben növekszik a fiatalok aránya: a tanácsok tagjainak 16 százaléka, a megyei pártbizottságok tagjainak pedig 15 százaléka 30 éven aluli. az ifjúsági szövetség tekintélyének fokmérője az is, hogy ezeknek a fiataloknak döntő többsége a Kisz ajánlására került tisztségébe. fontos intézkedések születtek a fiatalok élet- és munkakörülményeinek javítására. gyakorlattá vált az ifjúság nevelésében a társadalmi munkamegosztás. bár az elmúlt két esztendő tanulsága szerint az állami és gazdasági vezetés gyakran csak az anyagi, gazdasági feltételek megteremtését vállalja, a nevelési teendők nagyrészt továbbra is kizárólag a Kisz-re bízna. ez a gyakorlat akadályozza az ifjúsági szövetséget abban, hogy erőt mindenekelőtt az új nemzedék politikai nevelésére, a magyar ifjúság alapvető érdekeinek képviselésére összpontosíthassa.
/folyt.köv./
19.55/um

- 61 -

MA 20⁴⁵

vbb 80. / a kisz ... 1. folyt./-ju

a kisz a társadalmi érdeklődés homlokterébe került - huzta alá dr. maróthy lászló, - s méltán: ifjusági szövetségünk a viii. kongresszus óta eltelt esztendőben alapvetően betöltötte hivatását, kivette részét a párt politikájának megvalósításából. törekvéseinket meggyőzően mutatják azok az eredmények, amelyeket a társadalmi élet különböző területein növekvő aktivitásban, a védnökségi mozgalomban, a szocialista munkaversenyben és brigádmozgalomban, a kommunista szombatokon és az építőtáborokban, a tanulmányi mozgalmakban érték el az ifju kommunisták.

a kisz kb első titkára a továbbiakban arról szól, hogy a kisz jól élt a megnövekedett lehetőségekkel, jelentős eredményeket mondhat magának például a párttaggá nevelés munkájában: az amszmp új, fiatal tagjainak négyötöde az ifjusági szövetség ajánlásával lépett a párt tagjainak sorába. a kisz-esek részt kértek és kaptak az új nemzedéket érintő helyi és országos rendelkezések, intézkedések kidolgozásából: véleményezték például az ifjusági törvény végrehajtását szolgáló valamennyi miniszteri jogszabályt, hallatták hangjukat, véleményüket a szervezeteki alapszabályok, ügyrendek elkészítésénél, a középiskolai rendtartás kialakításánál, az egyetemi szervezeti és működési szabályok elkészítésénél, munkáslakás-építő akciók kezdeményezésénél.

- a kisz viii. kongresszusa határozatainak még maradéktalanabb végrehajtása azonban további fontos teendők, feladatok hordozója. növelni kell például a kisz eszmei-politikai hatását, a tagok erkölcsi, politikai, világnézeti elkötelezettségét, az alapszervezetek aktivitását és fegyelmét. a kisz kb első titkára a feladatok közé sorolta a marxista-leninista propaganda és vezetőképzés összehangolt, tervszerű fejlesztését, a tevékenység életkorok és rétegek szerinti jobb differenciálását, a fiatalok lakóterületi foglalkoztatásának, szabadidejük célszerű, hasznos eltöltésének összehangolt megszervezését, s a kisz részvételét a tömeges sport és testedzés koncepciójának kidolgozásában.

/ folyt. köv./

20.00/ju

M 20¹⁰

v

bb 80. / a kisz ... 2. folyt./-ju

- hosszabb idő óta folynak a viták a kisz kommunista, politikai jellegének értelmezéséről, - mondotta a továbbiakban dr. maróthy lászló, majd így folytatta: - a kisz kommunista, politikai jellegén csak egyet érthetünk, jelesen a párt eszméinek, politikájának szolgálatát, azt, hogy minden kisz-tag legjobb tudása és képességei szerint álljon helyt a munkában, a tanulásban és a haza védelmében, ismerje meg a párt eszméit és politikáját, minden körülmények között álljon ki érte, s vegyen részt annak megvalósításában. a kisz-szervezet értelme, hivatása, hogy annak megvalósításában adjon, a közösség örömét, a szervezet erejét és védelmét biztosítsa azoknak, akik a szocializmus eszméihez vonzódnak és többet szeretnének tenni annak megvalósításáért. mit várunk el a kisz tagjaitól? becsülettel, legjobb képességeink szerint tanuljanak és dolgozzanak, hirdessék a párt politikáját, mutassanak példát megvalósításában, ne tőrjék a közömbösséget, legyenek aktívak a közélet minden területén, szabadidejüket aktív pihenéssel, művelődéssel és testedzéssel töltsék.

- ifjusági szövetségünk követelményei világosak, ezeknek a rétegek és korosztályok szerint differenciált végrehajtása az egyes kisz alapszervezetek tevékenységének aktivitásán és színvonalán múlik - emelte ki a kisz kb első titkára. az alapszervezetek és kisz csoportok életének szelleme, rendje és fegyelme tegye minden kisz-tag természetes kötelességévé, hogy a mozgalmi év kezdetén konkrét, személyes feladatokat, megbízásokat vállaljon és az esztendő végén számot adjon kötelezettségeinek teljesítéséről. annyian legyünk, - huzta alá - amennyien teljesítik, vagy teljesíteni akarják önként vállalat kötelességeiket.

- az ifjusági szövetség eszmei-politikai befolyását, a kisz-tagok szocialista elkötelezettségének és kiállításának, az alapszervezetek aktivitásának növelését és fegyelmének megszilárdítását célzó központi intézkedések között említette dr. maróthy lászló, hogy a kisz-tag-felvételi követelmények igényesebb értelmezése érdekében a középfoke oktatási intézmények tanulói körében bevezetik a kilian-próbát.

/ folyt. köv./

20.06/ju

M 20¹⁰

- 63 -

bb 80. / a kisz ... 3. folyt./-ju

1975. tavaszától évenként cserélik a tagsági igazolványt, s ezzel egyidőben megszüntetik a tagkönyv-érvényesítés gyakorlatát. nem kaphat új tagsági igazolványt az, akitől méltatlan magatartásáért, vagy kötelességének nem teljesítéséért azt a taggyűlés megtagadja. a tagsági igazolványok cseréje összekapcsolódik a kisz politikai tervezésének, a tagok egyéni feladatvállalásának, megvizsgálásainak, valamint az ezek teljesítésének ellenőrzését szolgáló beszámoltatásnak új rendszerével. dr. maróthy lászló rámutatott: a vezetők és a vezető testületek munkamódszerét úgy kell továbbfejleszteni, hogy erősödjön az egyéni felelősséggel párosuló kollektív szellem és gyakorlat. lényegesen kevesebb határozat, több módszertani segítség és személyes meggyőző, mozgósító fellépés jellemezze a vezetők és testületek munkastílusát.

- a kommunista ifjúsági szövetség a párt ifjúságpolitikai utmutatása alapján folytatja a kisz viii. kongresszusán született határozatok megvalósítását. most előterjesztett javaslatunk is a politikai célt, az ifjúság kommunista eszmei-politikai nevelését szolgálja - fejezte be dr. maróthy lászló.

a tájékoztatót követő vitában felszólalt pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára is.

/ folyt. köv./

20.10/ju

MA 20²⁰

- 64 -

bb 80. /a kisz ... 4.folyt./um

az mszmp központi bizottságának titkára azzal kezdte beszédét, hogy a kibővített ülés résztvevői személyükben is kifejezésre juttatják a pártnak és ifjúsági szervezetének együvé tartozását, s azt, hogy a közös cselekvésben, az ifjúsággal való foglalkozásban kinek-kinek megvan a saját és sajátos feladata. ehhez hozzátartozik még az is, hogy az állami szervezetek - amelyeknek a vezetőképviselői szintén jelen vannak a tanácskozáson - , a párthoz és a kisz-hez hasonlóan, a maguk lehetőségeit szintén maximálisan kihasználva kell segíteniük döntéseikkel, a maguk cselekvéseivel az ifjúságpolitika helyes céljainak megvalósítását a gyakorlatban.

a mostani ülésnek - mutatott rá pullai árpád - az ad időszerezésű feladatokat - immár az 1970 óta szerzett tapasztalatok birtokában is - most konkrétan és egyértelműen megszabja magának a kisz, s így a lehető leghatékonyabban tudja végezni e teendőit. természetesen az eddigiekben is körvonalazódtak már a kisz időszerezű ifjúságpolitikai feladatai, azonban most kerül sor összesítésükre. fontos politikai lépés tehát a napirenden szereplő határozat-tervezet megvitatása, elfogadása.

joggal mondhatjuk - jelentette ki a párt központi bizottságának titkára -, hogy a kisz egész tevékenységével ténylegesen ellátja, jól betölti politikai és társadalmi szerepét, eredményesen dolgozik. ha viszont általában az ifjúságpolitika szemszögéből nézzük működését, azt mondhatjuk, hogy a kisz-munka legfőbb eredményei az elmúlt években a párt ifjúságpolitikai határozatának megvalósításához kötődtek. természetesen e határozat - amely tartalmában, céljában az egész magyar ifjúságot érinti - a végrehajtással, kilépett, a párt és a kisz kereteiből, egyre inkább a társadalmi, a gazdasági, az állami szervezetek mindennapi politikai feladatává válik, része napjaink társadalmi kérdéseinek. ez mindenképpen nagy eredménye a párt felvilágosító ~~nevelő~~ munkájának és a kisz sokrétű tevékenységének is az egyik legfontosabb fokmérője. megvalósulóban van a program, amit úgy fogalmaztunk meg, hogy az ifjúság nevelését - méginkább mint korábban volt - tegyük össztársadalmi ügyvé.

/folyt.köv./
20.10/um

- 65 -

MA 20²⁰

bb 80. / a kisz ...5.folyt./um

igy voltaképpen egy olyan - az egész ifjúság helyzete szempontjából pozitív - folyamat kibontakozásáról van szó, amelynek kedvező tendenciáját állandósítani kell, és ebben közös a célunk, közös a felelősségünk.

miközben társadalmi munkamegosztás érvényesül az ifjúsággal kapcsolatos politikai és más jellegű tevékenységben: a fel-növekvő ifjú nemzedékért osztatlan, egyetemleges a társadalom felelőssége. kinél-kinél másképpen jelentkezik ez a felelősség. a párt a legnagyobb felelősség, ezt vállalja is, mint ahogy eddig sem tért ki előle soha. a kisz a párt közvetlen segítőtje a maga politikai és nevelő munkájával. ez azonban nem jelenti, hogy a többi „felelősnek”, csupán másodlagos szerepe lenne. messzemenően hibás volna a munkamegosztás ilyen felfogása.

az ifjúság érdekében a párt koordinálja a társadalom egész tevékenységét. nem szabad szétforgácsolni azokat az erőket, amelyek együtt hatékonyan segíthetik elő minden magyar fiatal boldogulását a társadalom, a szocializmus eredményes építése, önmaguk nemes egyéni céljainak elérése érdekében. a koordinálást szükségessé teszi az is, hogy bár az ifjúsággal való törődésben elérhetünk eredményeket a jelenleg - szellemi és anyagi téren egyaránt - rendelkezésre álló eszközeinkkel, de munkánk csak a társadalom összefogásával lehet igazán hatékony.

a párt irányító szerepe az ifjúságpolitikában kettős: egyfelől általában az ifjúságpolitika megvalósítását irányítja az egész magyar ifjúság érdekében, másfelől pedig irányítja a kisz működésért azért, hogy az ifjúsági szövetség maradéktalanul betölthesse szerepét, képes legyen ifjú nemzedékünk problémáinak feltárására és megoldására. a kisz az érdekelt korosztály mintegy 40 százalékát tömöríti soraiban, de a pártnak szívügye az egész magyar ifjúság helyzete. a pártnak - vezető testületeinek és alapszervezeteinek egyaránt - mindkét feladatkörben fontos szerepe van. a kisz részéről pedig - s ez mindinkább érezhető - igénylik is az irányítást, a kommunista együttműködést.

/folyt.köv./

- 66 -

20.15/um

NA 204

vbb 80. / a kisz ... 6.folyt./um

pullai árpád azzal is foglalkozott felszólalásában, hogy erősíteni kell a kisz kommunista jellegét, politikai, tömegszervezeti befolyását. ezt jól szolgálja a kisz-tagok elé állított követelmények emelése. válják a tagság politikailag értebbé, de távolról sem azon az áron, hogy a létszám csökkenjen, hanem úgy, hogy a fiatalok „felősszenek”, a magasabb követelményekhez.

befejezésül pullai árpád hangsúlyozta: a kisz központi bizottságának mostani ülése azt a célt is szolgálja, hogy a párt ifjúsági szövetsége megfelelően felkészüljön az mszmp xi. kongresszusára. az mszmp központi bizottsága nevében eredményes, sikeres munkát kívánt a kisz központi bizottságának tevékenységéhez, az ifjúság kommunista neveléséhez.

a kb-ülésen a felszólalásokban elhangzottakra dr. maróthy lászló válaszolt, majd a központi bizottság határozatot fogadott el a kisz néhány időszereű feladatáról.

csütörtökön folytatja munkáját a testület: a napirendi javaslat szerint megvitatja az ideai forradalmi ifjúsági napok tapasztalatait és dönt a központi bizottság rétegtanácsainak összetételéről is. /mti/

--

bb 81. a tv közli,

tm um la

1974. április 17.

hogy az ember a felvevőgéppel című szovjet dokumentumfilm áprili 18-án, csütörtökön 16 óra 30 perckor kezdődik. /mti/

--

- 67 -

20.20/um

NA 204

bb 82. a szerkesztőségek figyelmébe!

la/tm um la

1974. április 17.

a bb 65. számú hírünk /ujjászervezik az energiaracionalizálási programot - dr. szekér gyula sajtótájékoztatója az energiagazdálkodásról/ 3.folytatása 1.bekezdésének első mondata helyesen a következő:

az energia-ellátás költségeinek növekedése felveti az energiahordozó árak módosításának kérdését is. az egyes energiahordozók ...

ugyanennek a bekezdésnek 6.sorában ,,az v. ötéves tervben,, szavak t ö r l e n d ő k !
/mti/

--

bb 83. javítások a bb 80. sz.hirre /a kisz központi bizottságának ülése/

la/tm um la

1974. április 17.

az 1.bek. 4.sorától a szöveg helyesen:

..pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára. megjelentek: a minisztertanács több tagja, a fővárosi, a megyei, a megyei városi pártbizottságok első titkárai, illetve titkárai, a társadalmi ..

a 2. bek. 4. sorától a szöveg :

...első titkára tartott előadói beszédet.

a 4.bek. 7.sorában: ...példák, tények igazolják, ...

a 3. folytatás 2.bek. első sorától a szöveg:

...a párt ifjuságpolitikai határozatának utmutatása alapján..

a 4.folytatás 3.bek. 12. sorától a szöveg:

...nagy eredménye a párt felvilágosító, politikai nevelő munkájának és a kisz ...

/mti/

--
- 68 -

20.57/um

M 21⁰⁰

bb 84. a belső szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

la um

1974. április 17.

- 74. a szolidaritási bizottság ülése
- 75. timár mátyás szófiába utazott
- 76. időjárásjelentés
- 77. parlamenti bizottságok ülése
- 78. a fővárosi tanács vb ülése
- 79. jenufa
- 80. a kisz kb ülése
- 81. tv-közlemény
- 82. szerk.figy. a 65. sz. hírhez
- 83. javítások a a kisz kb üléséhez
- 84. hírjegyzék

--

- 69 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: halasi györgy

szerkesztők: koncz antal, lakatos erzsébet

21.00/um

M 21⁰⁰